

หลงเชื่อ

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ถาม-ตอบ ปัญหาธรรม วันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๒

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองขาว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ชีดี “จิตจริงโศดาบันจริง” เขาเอาไปฟังนะ แล้วเขาโทรมา โอ้โฮ.. จิตจริงโศดาบันจริง เขาบอกว่าเขาใช้ว่าจิตจริงจิตปลอมไง ฟังแล้วรู้เลย เราจะพูด เมื่อวานเขาโทรมาพูด เราฟังแล้วก็ สะอึกเหมือนกันนะ เขาโทรมารายงานผล “โอ้โฮ ฟังชีดีหลงพอแล้ว โอ้จิตจริงจิตปลอมนั่นนะ มันชัดมาก” เขาว่า โอ้จิตจริงจิตปลอมนะ

เราจะพูดถึงการภาวนา การภาวนา จิตมันต้องมีลักษณะ แล้วเวลาเขาภาวนาไปด้วย ความเห็นของเขา เขามั่นใจว่าเขามีคุณธรรม พอเขามีคุณธรรม แล้วเขาไปอยู่กับครูบาอาจารย์ แล้วเมื่อวานเขาโทรมานะ เขาบอกเลย เขาไปอยู่กับครูบาอาจารย์ที่มีชื่อเสียงเยอะแยะเลย อยู่กับ องค์นั้น ๓ ปี ๔ ปี ๓ ปี ๔ ปี คำพูดอย่างนี้เรารู้อยู่ เราจะพูดให้เราวิเคราะห์ว่ามันผิดถูกอย่างไร

แต่ความจริงเราไม่วิเคราะห์ตรงนั้น เรากลับไปวิเคราะห์ความรู้สึกของเขา ความรู้สึกของเขา พวกเราดูทีวาระนี้ต่ำมาก คิดว่าครูบาอาจารย์ที่มีชื่อเสียงนั่นคือความจริง แล้วไปอยู่กับคนที่ มีชื่อเสียง แล้วคนมีชื่อเสียงนั้นจะค้าข้อเท็จจริงในใจของเรา เพราะเราคิดกันเอง เราคิดว่าครูบา อาจารย์องค์นี้มีชื่อเสียงมาก ครูบาอาจารย์องค์นี้เป็นที่นับหน้าถือตาของสังคมมาก เราไปอยู่ใกล้ ท่าน โอ้ความมีชื่อเสียง ความน่าเชื่อถือของท่านนะ มันจะคำนวณความประพฤติปฏิบัติของตัวเอง

เราเคยเป็นอย่างนี้.. เราเคยเป็นอย่างนี้ ตั้งแต่เราปฏิบัติใหม่ๆ พอเราปฏิบัติใหม่ๆ เราไป หาครูบาอาจารย์ เวลาครูบาอาจารย์ตอบปัญหาเรา ถ้าตอบผิดหรือตอบแล้วมันไม่เข้าหลัก ในใจ เรารู้เลยว่าอาจารย์องค์นี้ภาวนาไม่เป็น คำว่าภาวนาไม่เป็น คือว่าเขาพูดอะไรให้เราฟัง มันจะไม่มี เพราะเขาพูดนะ มันไม่ตรงกับความเห็นของเรา มันไม่ตรงกับความเป็นจริงในใจของเรา

ถ้ามันไม่ตรงความเป็นจริงในใจของเรา มันมีอยู่ ๒ ประเด็น

ประเด็นหนึ่ง คือถ้าไม่เราผิด ก็ท่านผิด

แต่เพราะเราเคยผิดมาก่อนไง เพราะเราเคยหลงทางมาก่อน ก็เราผิดพลาดมามหาศาลเลย พอเราผิดพลาดมามหาศาลแล้ว สิ่งผิดพลาด เราก็ได้พิสูจน์แล้วว่ามันผิดพลาด แล้วพอเรามาประพฤติปฏิบัติ เรามาตั้งแนวทางให้ดี แล้วจิตใจเรา พอมันมาถูกแนวทาง ความที่ผิดพลาด เราก็เป็นมาแล้วใช่ไหม ความที่ถูก แล้วพอเรามาสัมผัส เราก็รู้ว่าอันนี้มันถูก พออันนี้มันถูกแล้ว ถ้าเราปฏิบัติไป..ความถูก เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้เองโดยชอบ ถ้าเป็นความถูก มันเป็นความชอบธรรม

คูสิ เขามีปัญหากัน เขาทำธุรกิจกัน ทำสิ่งต่างๆ กันนะ เขาแสวงหาความชอบธรรม ถ้าแสวงหาความชอบธรรม ความชอบธรรมอันนี้ มันจะเป็นเกราะคุ้มครองเรา นี่การแสวงหาทางโลกนะ ความชอบธรรมกับความไม่ชอบธรรม ความชอบธรรมจะชนะความชอบธรรม นี่มันเป็นข้อเท็จจริงทางโลก แต่ในการประพฤติปฏิบัติ ใจความชอบธรรมของเรา มันจะเป็นพื้นฐานเป็นสมาธิโดยชอบ ให้ทานโดยชอบ เวลามันรักษาศีล ทานที่โดยชอบ คือทานที่เป็นสัมมาทิฐิ ความที่ว่ามันจะให้ถือไปเกิดศีลโดยสัมมาทิฐิ

ความที่เป็นศีลโดยชอบ มันจะเกิดสมาธิโดยชอบ สมาธิโดยชอบ มันจะเกิดปัญญาโดยชอบ

ถ้ามีทานนั้นโดยไม่ชอบ การทุจริตฉ้อฉล การให้ทาน ผลของมันคือเกิดถือศีล ศีลก็เกิดต่างพร้อย ศีลที่เกิดที่การต่างพร้อย ศีลนั้นมันจะเกิดเล่ห์กล มันจะมีความฉ้อฉลของมัน ความฉ้อฉลของศีลที่ต่างพร้อย คูสิ เขาถือศีลกัน เห็นไหม ทางโลก โอ๊ย.. เป็นคนดี

ถ้าทางโลกโหวตเขาบอกว่า มือถือสาก ปากถือศีล ใจนี่ไง เพราะศีลมันฉ้อฉล สมาธิมันเป็นอย่างไร ? สมาธิมันก็ฉ้อฉล พอสมาธิฉ้อฉล มันก็เกิดปัญญาน้อย.. นี่ไง มันไม่ชอบ

ฉะนั้น เรา พอไปอยู่กับใคร เขาบอกว่า เขาไปอยู่กับครูบาอาจารย์องค์นั้น เขาโทรมาบอกด้วย คือจริงๆ คือเขาจะให้เราวิจารณ์อาจารย์องค์นั้น เรารู้แต่เราไม่มีวิจารณ์ เพราะอะไรรู้ไหม เพราะเขาก็เคยไปอยู่มาแล้ว ๕ ปี ๑๐ ปี แล้วมันก็ผ่านไปแล้ว แล้วจะให้เราวิจารณ์

เพียงแค่เรากลับสังเวช สังเวชว่า วุฒิภาวะของสังคมตอนนี้เป็นอย่างนี้ คนส่วนใหญ่แล้ว มีความคิดอย่างนี้ คิดว่าพระองค์นี้มีชื่อเสียง พระองค์นี้ดี พระองค์นี้คนไปหาเยอะ มันต้อง เป็นความจริงสิ นี่ แล้วพอไปหาขึ้นมา.. พอในปัจจุบันนี้ เขามาฟัง “จิตจริงโศดาบันจริง” เขา บอกเขาสิ้นกิเลสแล้วนะ พอเขามาฟังจิตจริงโศดาบันจริง เขาบอกว่า อ้อหืม.. หลวงพ่อพูดนี้ถูกหมดเลย

คือว่าความเห็นของเขา ไม่เข้ากับสิ่งที่เราพูดได้เลย เขาถึงได้คิด เขาถึงโทรมาพูดในทาง น้อยใจไง น้อยใจว่าที่เคยไปอยู่กับองค์นั้นมา ๕ ปีนะ เคยอยู่กับองค์นั้นมา ๑๐ ปี

เราคิดในใจเลยว่า เอ็งไปอยู่กับท่าน แล้วเอ็งได้อะไร ?

ถ้าเป็นเรานะ เราอยู่กับท่าน แล้วเราภาวนาอย่างนี้ ท่านไม่เคยแนะนำเราเลย หรือท่าน ไม่เคยบอกอะไรเราเลย แสดงว่าท่านไม่รู้ ถ้าเป็นเรานะ เราจะไม่น้อยใจอะไรเลย เราจะไม่คิด อะไรเลย เราจะคิดแต่ว่า เราต่างหากเข้าใจผิด เราต่างหากเข้าใจผิดว่าท่านมีชื่อเสียง ท่านมีความ อะไรก็แล้วแต่ แล้วท่านจะแก้ไขเราได้ แต่ความจริงท่านแก้ไขเราไม่ได้ คือท่านไม่รู้จริงไหม? เขาไม่คิดมุนีไง เขาไม่คิดว่าสิ่งที่เขาเชิดชูมาว่าเขาเคยอยู่กับองค์นี้มา ๕ ปี ๑๐ ปี สิ่งนั้นเขาไป อยู่กับคนที่ไม่รู้ เขายังคิดว่าเขาไปอยู่กับคนอย่างนี้แล้ว แล้วเขาก็มาพูดทำนองน้อยใจกับเราว่า เคยอยู่กับองค์นั้นมา ๕ ปี อยู่กับองค์นี้มา ๑๐ ปี แล้วพอมารู้เทศน์เรา มันไม่เหมือนกัน

ความจริง แค่นี้เขาคงจะรู้ตัว แล้วเขาคงจะแก้ไข เพราะเรานี้แหละ เราเป็นมาก่อน มันถึง บอกว่ามันเป็นมาด้วยอำนาจวาสนา อำนาจวาสนา เราพูดถึงองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า บ่อยนัก เราพูดบ่อยเพราะอะไร เพราะเรามีประสบการณ์อย่างนี้ เราบอกว่าองค์สมเด็จพระ สัมมาสัมพุทธเจ้า ตอนเป็นเจ้าชายสิทธัตถะไปฝึกกับอาฬารดาบส อาฬารดาบส อุทกดาบส บอก เลยว่า “เจ้าชายสิทธัตถะมีความรู้ มีความเห็นเหมือนเรา มีฉันทสมาบัติเหมือนเรา เป็นอาจารย์ สอนได้” นี่อาจารย์ยกตูดเลย ยกย่องเลย

เจ้าชายสิทธัตถะบอกว่า “ไม่เอา ไม่ใช่” ไม่เอาเพราะอะไร เพราะทุกข์ในใจเรา เราไม่รู้

ถ้าเป็นพวกเรา เห็นไหม ไปอยู่ ๕ ปี ๑๐ ปี เขาไม่ได้ยกย่องเลย ไปคิดเอาเอง นั่นอาพารดาบสยกย่องแล้วนะ ประกาศต่อหน้าลูกศิษย์เลยว่า “เจ้าชายสิทธัตถะมีความรู้เหมือนเรา เป็นอาจารย์สอนได้เท่าเรา เป็นศาสดาได้เลย” เจ้าชายสิทธัตถะไม่เอาเลย

แต่เขาไม่ได้ยกย่อง! ไปอยู่กับเขาเอง แต่เขามีชื่อเสียง มีคนนับหน้าถือตา ก็คิดว่ามันจะใช่ใจ แล้วพอตอนนี้มันไม่ใช่ พอไม่ใช่ เพราะเขาพยายามดูใจเขาว่าของเขาใช่ใจนะ แล้วเขาก็ไปคุยธรรมะกัน แล้วลูกศิษย์เราก็ก็นั่งคุยกับเขา เขาบอกที่เขาว่า เพราะว่าลูกศิษย์เรา ไม่มีอะไรเลยนะ ลูกศิษย์เรานี้เพิ่งหัดภาวนา แล้วภาวนาแล้ว กำลังใช้ปัญญาอยู่

เขาบอกว่า “ขนาดว่าลูกศิษย์หลวงพ่อนะ ภาวนาอย่างนี้ เวลาภาวนาว่ายังไม่มื่ออะไรเลย แต่เวลาปัญญาเขายังกว้างขวางกว่าของดิฉันเลยละ ของดิฉันว่าสิ้นกิเลสแล้วนะ ของดิฉันยังแค่เกิดดับๆ อยู่เฉยๆ นะ ของลูกศิษย์หลวงพ่อนี้เนะ ยังไม่ได้อะไรเลยนะ มันยังเจาะลึกเข้าไปขนาดนั้น มีงานทำมากกว่าเรา เราเป็นผู้ที่สิ้นกิเลสแล้ว ก็เห็นแค่การเกิดดับเท่านั้น”

ไอ้คนที่ยังไม่ได้อะไรเลยนะ มันยังใช้ปัญญา มันแยกแยะ ดีแต่เข้าไปในจิต เข้าไปในะ “คนที่ไม่ได้อะไรเลยของหลวงพ่อนี้เนะ ยังปัญญาดีกว่าเขา” เขาบอกเขาเอะใจ เขาเอะใจ เขาสงสัยมาก พอเขาสงสัยมาก เขาถึงมาหาเรา พอมหาเราก็อธิบายให้เขาฟัง เขาบอก

นี่เขาโทรมาเขาบอกว่า “ตั้งแต่ฟังหลวงพ่อกมา หัวใจมันตื่นตัวมาก คือมันไม่ไปหาชินอยู่ กับความเกิดดับอย่างนั้น”

นี่มันไม่มีใครรับรองอะไรเลย แต่เป็นเพราะพวกเราเป็นคนปฏิบัติ เราเองอ่อนแอ ไปอยู่กับใคร แล้วใครที่เขาไม่ได้ชี้ถึงจุดบกพร่องของเราเลย ก็นี่กว่าเขาจับเราแล้วใจ เขาคิดว่าเรานี้สิ้นกิเลส แล้วตอนนี้ค่อยใจ.. นี่เป็นอย่างนี้กันหมด!

ทีนี้เราถึงย้อนกลับมาที่เจ้าชายสิทธัตถะ อาพารดาบสรับประกัน อาพารดาบสนี้ยกย่องเลย ไม่เอาๆ แม้แต่มีคนยกย่องก็ไม่เอา ไม่เอา ไม่เอาเพราะอะไร เพราะมันเป็นความจริงหรือไม่จริงจากเรา คุณสมัยพุทธกาลสิ พระอริยบุคคลในสมัยพุทธกาลนะ ไม่มีใครไปรับประกันนะ มันเป็นเรื่องจากในใจของพระอริยบุคคลในสมัยพุทธกาลทั้งนั้นเลย แล้วไปเฝ้าพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าพยากรณ์ว่าใช่หรือไม่ใช่เท่านั้น

แล้วบางทีมีพระหลายองค์มากเลย บอกว่าเป็นพระอรหันต์ แล้วก็ส่งข่าวกันมาก่อนว่าเป็นพระอรหันต์จะมาราบพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าให้พระไปดักหน้าเลย แล้วบอกไม่ต้องมาให้เข้าไปเที่ยวป่าช้าก่อน พอไปเจอป่าช้า จิตใจมันหวั่นไหว พวกนั้นรู้ตัวหมดว่าไม่ใช่พระอรหันต์.. รู้ตัวเองจริงๆ มันรู้ตัวเอง

ความจะเป็นโศคบัน-ไม่เป็นโศคบัน เราต้องรู้ก่อน เรานี้รู้! พอรู้แล้ว มันไม่มีความสงสัยเลย เราจะรู้ของเราก่อน แล้วถ้าเราไม่มีอะไรเลย ใครจะมอบให้ ใครจะเอาประกาศนียบัตร ใครจะเอาธรรมะจิตเข้าไปในเส้นเลือด มันก็ไม่ใช่ ไม่ใช่! คนอื่นจะทำให้เราเป็นไม่ได้ คนอื่นจะพยากรณ์ไม่ได้! เพียงแต่ว่าคนนั้นเป็นขึ้นมา

อย่างนาย ก. คนหนึ่ง เขาเป็นโศคบันขึ้นมา แล้วเขาว่าเขาเป็นโศคบัน แล้วใครคนอื่นไม่เชื่อใจ คนอื่นไม่เชื่อนาย ก. เป็นโศคบัน.. นี่พระพุทธเจ้าจะพยากรณ์อย่างนี้

คูลี สมัยพุทธกาลนะ มีพระนะ ตัวเตี้ย ตัวเล็ก หรือว่าเป็นแบบว่าขี้ทูต แล้วเป็นพระอรหันต์นะ แล้วพระสมัยพุทธกาล เขาคิดว่าเป็นเด็ก หรือเหมือนบางคนเป็น คนแคะคนแกร็น อย่างนี้ มันไม่สมกับเป็นพระอรหันต์เลย ก็เอามือลูบหัวเล่นใจ ก็พระด้วยกัน ก็เหมือน สังคมเราสนิทชิดเชื้อกัน ก็เล่นกันได้ ก็เราหยอกล้อกันนะ

พระพุทธเจ้าเห็นแล้วว่านี่พระอรหันต์ แล้วพระปูลุชนไปลูบหัวเล่น ไปหยอกไปล้อ พระพุทธเจ้าถึงพยากรณ์ “นั่นพระอรหันต์นะ นั่นนะ เป็นพระอรหันต์นะ” ดูพระอรหันต์ไม่แสดงตัวอะไรเลยนะ นี่พระปูลุชนไปลูบเล่น ไปกล่าวเล่น พอถึงมา “นั่นพระอรหันต์นะ” พวกนั้นต้องขอขมาเลยละ เพราะเขารู้

เพราะพระอรหันต์เหมือนนิวเคลียร์ ถ้าในทางสันติจะบังเกิดประโยชน์มาก ถ้าเกิดในทางทำลาย ทำลายมหาศาลเลย ทำลายเพราะอะไร ทำลายเพราะว่า.. ตัวท่านเองไม่ได้ทำลาย แต่พวกที่เข้าไปวิจารณ์ เข้าไปทำลาย นี่ไง

ในพระพุทธศาสนา เขาบอกว่าพระพุทธศาสนานี้แห่ม.. ใครไม่เชื่อก็เป็นบาปๆ.. ไม่เป็นนะ พระพุทธศาสนา ถ้าไม่เชื่อ ไม่เป็นไรเลย ถ้าใครไม่เชื่อ คือคนนั้นหมดโอกาส ถ้าใครไม่เชื่อพระพุทธศาสนา เราถือศาสนาอื่น คนนั้นเขาไม่ศึกษา เหมือนยา ยาอาเมาวางไว้ ถ้าเราเป็น

โรคภัยไข้เจ็บ แล้วเรากินยานั้น เราก็ตายจากโรคนี้ ถ้าเราไม่กินยานั้น เราไม่ต้องการยานั้น เราจะเป็นอะไรละ แล้วใครเสียโอกาสละ? คือคนไม่ต้องการยานั้นเสียโอกาสไข้ไหม ยามันจะไปเสียอะไร?

พระพุทธศาสนาก็เหมือนกัน ถ้าใครไม่เชื่อ.. ไม่เชื่อก็ไม่เป็นไร เพราะศาสนาเป็นธรรม โอสธ ธรรมโอสธนั้น ใครไม่เอาไปใช้ ไม่เป็นประโยชน์อะไรหรอก ไม่เป็นโทษหรอก.. ไม่เป็นโทษ.. พระพุทธศาสนาไม่เคยให้โทษใคร ธรรมะไม่เคยให้โทษใคร ความดีไม่เคยทำร้ายใคร

สิ่งที่ทำร้ายเรา คือกิเลส คือความชั่วทั้งนั้น ความชั่วทำร้ายเรา ความดีไม่ทำร้ายเราหรอก

พระพุทธศาสนา ธรรมะนี้ประเสริฐ ธรรมะนี้ธรรมเหนือโลก ไม่เคยทำร้ายใครเลย สุดยอดเลย แต่เวลาถ้าเราเป็นชาวพุทธแล้วสิ เราเป็นชาวพุทธ พอเราชาวพุทธเราเข้าไปใช้ยานั้น แล้วเราไปวิจารณ์ยานั้น เราไปติเตียนยานั้น เราไปติเตียนยานั้น ถ้าเรายังไม่ได้กินเลย เรายังไม่ได้ใช้ยาให้ครบสูตรของมัน ผลยังไม่ออกขึ้นมา เราบอกว่ายานี้ไม่ดี ยานี้.. นี่เหมือนกัน เวลาพบพระพุทธศาสนา แล้วไปติเตียน คำว่าติเตียนพระอรียเจ้า กรรมมันเกิดตรงนี้ ติเตียนพระอรียเจ้า พระอรียเจ้าเป็นผู้ที่ไม่เป็นโทษกับใคร

คำว่า “ติเตียน” สมมุติพระ ก. เป็นพระอรหันต์ แล้วพระ ก. เป็นพระอรหันต์ ก็เป็นพระอรหันต์ ก็พระ ก. เป็นพระอรหันต์ไปสิ แล้วเกี่ยวอะไรกับเราละ? เราก็เป็นเรา พระอรหันต์ก็เป็นพระอรหันต์ จริงไหม? แต่พอเราไม่เชื่อใจ “พระ ก. จี้โม้ พระ ก. โกหก พระ ก. น้อฉล” นี่ไง กรรมมันเกิดตรงนี้ คำว่า “ติเตียน” ถ้าเราไม่เชื่อ ส่วนใหญ่แล้วเราจะหาข้อมูลลบ ไข่ข้อมูลลบนั่นแหละเป็นกรรม เพราะเราข้อมูลลบ

แต่พระ ก. ไม่ใช่พระอรหันต์ แต่สังคมเขาเชื่อว่าเป็นพระอรหันต์ แล้วเราไปติเตียนว่าพระ ก. เป็นพระอรหันต์ นี่ข้อมูลจริงหรือเปล่า?

เพราะอะไรรู้ไหม เพราะพระพุทธเจ้าพูดไว้คำหนึ่ง เวลาเราคลใจพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้า เวลาสำเร็จเป็นพระพุทธเจ้าแล้ว มารพยายามคลใจ พยายามจะให้พระพุทธเจ้านิพพานไป เพราะพระพุทธเจ้าอยู่ จะรู้สัต์วุ่นสัต์วุ่น จะให้จิตวิญญาณพ้นจากมาร มารนี่ตามนิมนต์ พยายามจะบอกให้พระพุทธเจ้าตายเร็วๆ เพราะจะได้ไม่ต้องเป็นประโยชน์กับสังคม

แล้วเวลามารมา พระพุทธเจ้าจะคุยกับมารนะ

“มาร.. บัดนี้ใน เมื่อตถาคตพยายามสร้างสมบุญญานิการมาขนาดนี้ ทำเพื่อประโยชน์ขนาดนี้ ถ้ามันยังไม่มั่นคง ถ้าศาสนายังไม่มั่นคงเมื่อไร จะไม่นิพพาน”

มารก็นิมนตไปเรื่อย จนสุดท้ายนะ พระพุทธเจ้าฉลาดมาก ฉลาดมาก เวลาถ้าพูดถึงตัวเองจะทำอะไร พระอรหันต์ ฟังนะ พระอรหันต์จะไม่ทำประโยชน์อะไรเพื่อตัวเองเลย เพราะตัวเองมันไม่มี สรรพสิ่งในโลกนี้เป็นผลของวิญญู แม้แต่ผู้ที่เหลืออยู่ก็เป็นเศษของวิญญู เหมือนคนเกิดมา เกิดมาจากพ่อแม่ ผลคือเกิดมาจากพ่อแม่ พระ คนทุกคนเกิดมาจากกรรม ในเมื่อเกิดมาจากกรรม แล้วมาทำ มาสิ้นกิเลสแล้ว ในใจนี้ไม่มีสิ่งใดในหัวใจเลย มันจะคิดอะไรเพื่อประโยชน์กับตัว

ทีนี้ถ้าจะอยู่เพื่อต่อๆ ไปมันก็ไม่มีเหตุไม่มีผลไง

ถึงพยายามบอกพระอนันท์ว่า “อนันท์.. ผู้ใดปฏิบัติอิทธิบาท ๔ จะอยู่อีกกับหนึ่งก็ได้” คือพยายามบอกพระอนันท์ถึง ๑๖ หน พยายามบอกเป็นอุบายไง ถ้าพระอนันท์ได้สดิณะ แล้วพระอนันท์พยายามนิมนต์ไว้ คือขอไว้ พระพุทธเจ้าบอกเลย จะอยู่ได้อีกกับหนึ่ง ทีนี้บอกพระอนันท์ถึง ๑๖ ครั้งนะ

ความจริงพระอนันท์นี้นักปราชญ์นะ แต่ทำไมบอกเป็นอุบาย บอกว่าให้พระอนันท์อาราธนาสิ เพราะประโยชน์ตัวไม่มี

ถ้าพระอนันท์อาราธนา พระพุทธเจ้าบอกเลยนะ ในพระไตรปิฎก “อนันท์ พอลงอายุสังขารแล้วนะ” พระอนันท์รู้ไง พระอนันท์ โอ้โฮ.. เสียใจมาก ร้องให้ พยายามจะอาราธนาให้อยู่ไง “อนันท์ เรบอกเธอแล้วไม่ใช่หรือ สิ่งใดสิ่งหนึ่งมีการเกิดขึ้นเป็นธรรมดา สิ่งทั้งหลายย่อมดับไปเป็นธรรมดา เรบอกเธอมาแล้วถึง ๑๖ ครั้งว่าให้เธออาราธนาเราไว้ ถ้าเธออาราธนาเราไว้ตั้งแต่ตอนนั้น เราจะปฏิเสธเธอถึง ๒ หน ถ้าเธอนิมนต์ซ้ำถึงหนที่ ๓ เราตถาคตจะรับนิมนต์ของเธอ”

ถ้าไปนิมนต์ครั้งแรกมันแบบว่าคนเรายังไม่แน่ใจ ในพระพุทธศาสนา เขาจะต้องพระพุทธรูป ๓ ติ เห็นไหม ถึง ๓ ครั้ง “ถ้าครั้งที่ ๑ เราจะปฏิเสธ.. ครั้งที่ ๒ เราจะปฏิเสธ.. ถ้าครั้งที่ ๓

เราจะรับนิมนต์ของเธอ แต่เราบอกเธอมาถึง ๑๖ ครั้ง เธอไม่เจตียวใจเลย เธอไม่เคยนี้จะนิมนต์เราเลย บัดนี้เราได้ปลงอายุสังขารแล้ว”

พอปลงอายุสังขาร มันจะเกิดโลกธาตุหวั่นไหว พระอานนท์พอเห็นอาการโลกธาตุหวั่นไหว แปลกใจ ก็เข้าไปถามท่าน “มีโลกธาตุหวั่นไหว เป็นเพราะเหตุใด” พอพระพุทธเจ้าพูด พระอานนท์รู้เลยว่าเกิดเพราะ พระพุทธเจ้าเกิด พระพุทธเจ้าตรัสรู้ พระพุทธเจ้าปลงอายุสังขาร พระพุทธเจ้าปรินิพพาน โอ้อโฮ.. พระอานนท์ร้องไห้เลย อารธนาใหญ่เลย “ขอให้พระพุทธเจ้าอยู่เถิดๆ”

“อานนท์ เราบอกเธอมาแล้วถึง ๑๖ หนใช้ไหม เธอไม่อารธนาเราเลย บัดนี้เธอมาอารธนา มันเข้าไปแล้ว แล้วเราปลงอายุสังขารแล้ว เราได้ปลงอายุสังขารแล้ว อีก ๓ เดือนข้างหน้าเราจะปรินิพพาน” โอ้อโฮ.. พระอานนท์นี้คร่ำครวญเลย

นี่ไง เพราะพระอรหันต์จะไม่มีผลประโยชน์ส่วนตัวเลย แต่ถ้าพระอานนท์นิมนต์ไว้จะอยู่ เวลาปลงอายุสังขาร บอกกับมารใจ “มารเอ๋ย เมื่อใดภิกษุ-ภิกษุณี อุบาสก-อุบาสิกา ยังไม่เข้มแข็ง กล่าวแก้คำจาบจ้วงของลัทธิต่างๆ”

พระ ก. ไม่ใช่เป็นพระอรหันต์ แล้วมีคนเข้าใจว่าเป็นพระอรหันต์ใช้ไหม มีความเข้าใจ เพราะพระ ก. ไม่ใช่พระอรหันต์ แล้วเข้าใจว่าเป็นพระอรหันต์ การสั่งสอน การกระทำนั้น มันจะเป็นธรรมไหม เพราะตัวเองไม่เป็นพระอรหันต์ ถ้าตัวเองไม่เป็นพระอรหันต์ แล้วพูดถึงว่าเรากล่าวแก่เราพยายามทำให้ศาสนานี้มั่นคง ทำให้ศาสนธรรม คำสั่งสอน สัจธรรมมันเป็นสัจธรรมไม่ปฎิรูป มันเป็นสัจธรรมที่เป็นสัจธรรม พระอรหันต์ไม่ใช่พระอรหันต์ มันเป็นสัจธรรมปฎิรูป เพราะมันออกมาจากกิเลส ออกมาจากความรู้สึกของตัว มันไม่ใช่ออกมาจากสัจธรรม

ถ้าออกจากสัจธรรม พระอรหันต์ พระ ก. เป็นพระอรหันต์ออกมา ถ้าพระอรหันต์นะ พวกเรานี้นอนแบบลงใจ ก็นอนแบบสบายใจได้เลยว่าพระอรหันต์ท่านจะทำประโยชน์เพื่อเราแน่นอนเลย นอน.. จะบอกท่านอนกระดิกเท้าได้เลย พระอรหันต์จะไม่ทำลายให้เสียหายเลย

แต่ถ้าไม่ใช่พระอรหันต์ มันจะทำความเสียหายไปหมดเลย ทำความเสียหายตั้งแต่ต้น กระบวนการ เช่น สมมติไม่ต้องทำ ทุกอย่างอะไรไม่ต้องทำ ความเป็นพระอรหันต์มันจะลอยมา

จากฟ้า มันจะเข้ามาในใจของเราเลย.. มันเป็นไปได้ไม่ได้! นี่ไง เพราะพอบอกไม่ใช่พระอรหันต์ เห็นไหม

“มารเอ๋ย เมื่อใดภิกษุ-ภิกษุณี ไม่สามารถกล่าวแก้คำจาบจ้วงความทำลายในพระพุทธศาสนา เราจะไม่ปรินิพพาน” พอถึงสุดท้ายนะ พอวันมาฆะไง “มารเอ๋ย บัดนี้ภิกษุ-ภิกษุณี อุบาสก-อุบาสิกา สามารถกล่าวแก้คำจาบจ้วง สามารถกล่าวแก้ไ้อ้ความทุจริต สามารถกลั่นกรองความสะอาดบริสุทธิ์ในศาสนา สามารถดูแลสังฆกรรม.. บัดนี้อีก ๓ เดือนข้างหน้า เราจะปรินิพพาน”

ถึงบอกว่าเป็นนิวเคลียร์ ถ้ามันเป็นความจริง เราไปติ อันนั้นนะเป็น

คูสิ คูอย่างเช่นหลวงตา ไปขอขมากันมากเลย ปากเบี้ยวปากบวมเอียง.. นี่ไง ไปขอขมากันเยอะแยะเลย นี่ไง ก็เมื่อก่อนก็คนเก่งไง ก็สังฆกรรมไง ก็ซัดเข้าไปเต็มที่แล้ว ทำไมต้องเอาดอกไม้รูปเทียนไปขอขมากันล่ะ นี่ถ้าเป็นของจริง มันให้ผลนะ แล้วไปขอขมา เราเห็นด้วย แล้วเราอนุโมทนาด้วย เพราะสิ่งนี้เป็นอริยประเพณี

ความเป็นประเพณีเป็นอริยประเพณี ก็คนไหนะ พระพุทธเจ้ายกย่องมาก ทำความผิดแล้วสารภาพ ประกาศตน อย่างเช่นพระราปลงอาบัติ ทำผิดแล้วยอมรับผิด ถ้าใครทำผิด แล้วยอมรับผิด มีการแก้ไข นี่ไง “มหาปวารณา” พระพุทธเจ้าเปิดช่องทางไว้ เพราะคนเราไม่ทำผิดเลยไม่มี คนเราต้องมีความผิดพลาดเป็นธรรมดา

แต่ถ้ามันมีความผิดพลาดแล้ว ยอมรับความผิดพลาดนั้น แก้ไขความผิดพลาดนั้น มีโอกาสนะ เพราะเรามีกิเลสกัน เรามีความผิดพลาดในหัวใจตั้งแต่ทีแรก ไ้อ้พวกเราที่จะไม่คิดผิดเลย ไม่มีวอกแวกเลยนะ เป็นไปไม่ได้หรอก หัวใจเรานี่ยิ่งกว่าลิง ไ้อ้โฮ.. มันวอกแวก มันคิดไปเรื่อยแปด แล้วคนที่ไม่เคยคิดผิดเลย คนที่ไม่เคยทำผิดเลยไม่มี แต่คนทำผิดแล้ว พระพุทธเจ้าเปิดโอกาสให้ ขอขมา ทำสิ่งอะไรให้มันกลับมาเป็นสิ่งที่ดี สิ่งที่ดี นี่ทำได้

ฉะนั้นสิ่งที่ว่ามันเป็นนิวเคลียร์ พอเป็นนิวเคลียร์ปั๊บ เราจะไม่กล้าไปแตะต้องสิ่งใดเลย

หลวงตาท่านพูดบ่อยนะ ท่านพูดถึงว่า “พระเรา พระที่ทำความชั่ว ทำดีก็ดีไป ทำชั่วผ้าเหลืองมันคุ้มหัวนะ เพราะมีผ้าเหลือง ชาวบ้านเขาถึงไม่กล้าแตะต้อง พอไม่กล้าแตะต้อง พระ

ก็ทำตามแต่นิสัยพระกันไป พระมันก็เลยเสียหาย” นี่พูดถึงความเป็นนิเวศลีย์ แล้วการกระทำของเรา

ทีนี้พอ.. นี่เรื่องของพระ นี่เรื่องของเร ถ้าเรื่องของเร เราเข้าใจผิดกันเองไง เราเข้าใจผิดว่าสิ่งที่ท่านมีชื่อเสียง สิ่งที่มีคนนับถือ เราโดนบ่อนะ ลูกศิษย์หลายคนมากเลย มาคุยกับเรา แล้วเรา นิสัยเรานั้นตรง ถ้าถูกก็ว่าถูก ผิดก็ว่าผิด ใ้เราต่อหน้า ใ้เราต่อหน้าเลยว่า “ครูบาอาจารย์ที่มีชื่อเสียง พรรษาที่เยอะกว่าหลวงพ่อกับทั้งนั้นเลยนะ รับประกันมาทั้งนั้นเลย หลวงพ่อก็มีอะไรถึงกล้าค้านเขา?” พูดต่อหน้าเราก็มั พูดต่อหน้าเราเลยนะ ยันต่อหน้าเราเลยนะ

แต่ถ้าเราพูดนะ ถ้าเราพูดมันก็พูดแรง แล้วพูดแรง ภาษาเรานี้มันแบบว่าพูดลับหลัง คือเราไม่ได้พูดต่อหน้าพระองค์นั้นไง พระองค์ที่มีชื่อเสียงองค์นั้นนะ ถ้าพระมีชื่อเสียงองค์นั้น เขาสอนมาในกรณีอย่างนี้ มันก็พูดได้ใช่ใหม่ว่าถูกหรือผิด เพราะมันมีประเด็นให้พูดใช่ไหม แต่ที่เราพูดลับหลังหมายถึงว่าเราพูดอยู่ข้างเดียวไง เราจะบอกว่าเขาผิดๆ เลย

ทีนี้ส่วนใหญ่แล้ว เราจะไม่ว่าบอกว่าสิ่งที่เขา ชื่อของเขา ส่วนเรื่องบุคคลนั้นยกไว้ เราจะพูดแต่ข้อเท็จจริงตลอด ข้อเท็จจริงคือคำสอนนะ คำที่เขาพูดออกมานะ ส่วนใหญ่เราจะพูดตรงนี้นะ

ทีนี้เพียงแต่ว่าผู้ที่อ่อนด้อย เขาไม่สามารถเข้าใจข้อเท็จจริงตรงนี้ แต่เขาไปเชื่อมั่นในความมีชื่อเสียงไง เขาไปเชื่อมั่นในความมีชื่อเสียง เชื่อมั่นในวุฒิภาวะ เชื่อมั่นในอาวุโสที่เขาสูงกว่าเรา เขาก็พยายามยื่นประเด็นนี้ว่า “เขาสูงกว่า เขาอายุพรรษามากกว่า เขามีชื่อเสียงกว่า เขามีคนนับถือมากกว่า.. หลวงพ่อต้องยอมรับเขาสิ! หลวงพ่อต้องยอมรับเขา..” โอ้เราก็แหม.. เวิร์กรรม

แล้วเรานั้นเคยโดนหลอกมาเยอะ ก่อนที่เราจะปฏิบัติ เราปฏิบัติของเราแล้วเราก็ไปถามปัญหาไว้อย่างนี้เยอะ แล้วปัญหาอย่างนี้เขาก็ตอบเราไม่ได้ ตอบเราไม่ได้ด้วย แล้วเราปฏิบัติมา มันผิดพลาดมาเยอะ ฉะนั้นเรื่องอย่างนี้เราไม่เคยคิดเลยว่า “ชื่อเสียง พรรษา จะมีประโยชน์ จะมีมาค่าความผิดถูกได้”

เราอยู่กับหลวงตานะ หลวงตาบอก “พระจะพ้นนิสัยต้อง ๕ พรรษาขึ้น และเป็นผู้ฉลาด ท่องปาฏิโมกข์ได้ ถ้า ๑๐๐ พรรษา ไม่ฉลาด ไม่พ้นนิสัย” คือ ๑๐๐ พรรษา ก็ไม่พ้นนิสัยนะ คน

จะพินิจต้องฉลาด ต้องฉลาด ต้องรู้อะไรถูกอะไรผิด แล้วนี่เขามีชื่อเสียง เขาทุกอย่าง แล้วคำสอนเขาผิดหมดเลย มันจะฉลาดไปไหน? มันจะสูงส่งไปไหน? เรามองต่ำกว่าสามฌณีน้อยนะ คนที่อายุพรรษา ๑๐๐ กว่าพรรษาก็แล้วแต่ ถ้าทำไม่ถูกใช้เป็นพระไหม ?

ถ้าเป็นธรรมวินัยนะ อย่างเช่น อาวุโสกันเถ เวลาขึ้นเป็นประธานสงฆ์ ถ้าพรรษามากกว่า อาวุโสกันเถ หลวงตาออกมาต่อต้านกับเรื่องธรรมวินัย ท่านบอกว่า “สมณศักดิ์ต่ำกว่าธรรมวินัยต่ำกว่าอาวุโสกันเถ” เราก็ก็นึกด้วย คำว่าเห็นด้วยหมายถึงว่าเวลาเข้าเป็นศาสนพิธีอย่างนี้ เวลาเข้าสวดมนต์เข้าตามสัทธิ เราก็ก็นึกพะนะ เวลาประชุมสงฆ์ ภิกษุต้องไหว้ประธานสงฆ์ ทุกคนต้องไหว้ แล้วเราก็ก็นึกทุกที เราไม่เคยเห็นว่าเขาไหว้กัน เราไม่ไหว้เลย.. เราก็ก็นึก นี่มันเป็นพิธีกรรมไง คำว่าพิธีกรรม พระพุทธเจ้าวางไว้เป็นพิธีกรรม พิธีกรรมว่าต้องเคารพกันเพื่อความสวยงาม สมณสาธูป เพื่อองค์ที่มันจะได้เข้มแข็ง องค์นี้มันเป็นหนึ่งเดียวกัน เราก็ก็นึกด้วย

แต่ขณะที่ว่าข้อเท็จจริง ข้อเท็จจริงมันเป็นความรู้สึกล้วนบุคคลใจ ความรู้สึกส่วนบุคคลนะ อย่างเช่น พระสารีบุตร ภิกษุชาววัชชี เขามีปัญหากันมาก เขาหยิบเงินหยิบทองอะไรนี้ แล้วมีพระมาฟ้องพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าบอกว่าให้พระสารีบุตรไปแก้ไข เพราะว่าป็นสัทธิวิหาริกของพระสารีบุตร พระสารีบุตรไม่ไปนะ พระสารีบุตรบอกกับพระพุทธเจ้าว่า “ไปไม่ได้หรอกพวกนี้นักเลงทั้งนั้นเลย โห.. เกมาก ไปนี่ก็ต้องสู้เขาไม่ได้ละสิ” พระพุทธเจ้าบอกว่า “ให้เธอเอาพระไป เอาพระหมู่ใหญ่ไป เอาพระไปแล้วไปลงพรหมทัณฑ์” คือไล่ออกจากที่นั่นไป ถ้าเขาอยู่ที่นั่น เขาจะหาผลประโยชน์กับชาวบ้าน เขาให้ไปไล่ออกไป

แล้วเวลามันมีปัญหาขึ้นมา พระพุทธเจ้าบอกว่า “ให้ค้ำไว้” อย่างเช่นทำสังฆกรรม ในเมื่อสงฆ์ ความเห็นของสงฆ์ส่วนใหญ่เห็นว่าทำอย่างนั้นถูกก็เป็นผลประโยชน์ พระพุทธเจ้าบอกว่ามันเป็นกรรมไง สภากรรม กรรมร่วมกัน พระพุทธเจ้าบอกว่า “ให้ค้ำไว้ในใจ” คำว่าค้ำไว้ในใจ คือเราไม่เห็นด้วย เราไม่เห็นด้วยกับการกระทำอย่างนั้น ถ้าเราไม่เห็นด้วยกับการกระทำอย่างนั้น การกระทำอย่างนั้นมันเกิดเป็นกรรมร่วม กรรมเป็นสภากรรม เราจะไม่มีกรรมร่วมด้วย เพราะเราไม่เห็นด้วยกับเขา

อย่างเช่นการลงอุโบสถสังฆกรรม เขาว่าหลวงปู่มีทิฐิमानะ ธรรมคาร่วมกัน ทำไมต้องแบ่งแยก หลวงปู่มันไม่ได้แบ่งแยก หลวงปู่มันเป็นพระ เป็นสาวก เป็นลูกศิษย์ของพระพุทธเจ้าที่เคารพธรรมวินัยสุดชีวิต

ในธรรมวินัยบอกว่า “นानาสังวาส ภิกษุถือศีลต่างกัน โดยศีลต่างกัน ให้ถือเป็นนानาสังวาส”

“ภิกษุนานาสังวาสร่วมอุโบสถกัน อย่างน้อยถ้ามั่นไม่ได้ทำให้มันชัดเจน เป็นโมฆะ”

“ถ้าภิกษุนานาสังวาสร่วมอุโบสถกัน สิ่งนั้นเป็นโมฆะ”

คืออะไร ? เพราะพระธรรม มันพระธรรมมันไม่เหมือนกัน พอมาอุโบสถไม่เหมือนกัน มันเห็นค่าต่างกัน ให้เป็นโมฆะ ให้แยกกันทำ ในเมื่อภิกษุมีความเห็นอย่างนี้ ให้ทำอย่างนี้ ภิกษุให้ทำอย่างนี้ เขาเรียกนานาสังวาส นี่ไง พอมีนานาสังวาส เพราะกฎหมายบังคับไว้อย่างนี้ ธรรมวินัยเขียนไว้อย่างนี้ ธรรมวินัยพระพุทธเจ้าบัญญัติไว้อย่างนี้ กติกาบังคับไว้อย่างนี้

หลวงปู่มันเป็นสาวก-สาวกก็จะเชื่อฟัง เชื่อฟังลงในธรรมวินัยนั้น หลวงปู่มันไม่มีทิฐิमानะอะไรหรอก แต่เขาเข้าใจผิดใจว่าพวกนี้มีทิฐิमानะ ไม่ยอมลง

ไอ้อย่างนั้นนะ มันมั่วตรรกะ มันยากันนะ แล้วเราเข้าใจอย่างนี้ เราไม่มีทิฐิमानะ แต่เราเชื่อในธรรมวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เราลงในธรรมองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

เวลาเราจะค้านไว้ เราค้านไว้ในใจได้ ความค้านไว้ในใจ เพราะอะไร เพราะสิ่งนี้เป็น.. พระพุทธเจ้านะ หลวงปู่มันนะ ครูบาอาจารย์เรานี้เป็นพระอรหันต์ พอเป็นพระอรหันต์ ท่านจะรู้เลยว่าปุณฺณ! ปุณฺณ! มุมมองของปุณฺณมันมองด้วยอะไร? มองด้วยวิทยาศาสตร์ เพราะตัวเองเป็นที่ฟังไม่ได้ เพราะหาที่ฟัง เป็นคนหลักลอย.. ปุณฺณ!

กัลยาณปุณฺณนะ มุมมองของกัลยาณปุณฺณมีความรู้ความเห็นอย่างไร

“โศคาปัตติมรรค” ขณะคนที่เดินโศคาปัตติมรรค ความคิดของโศคาปัตติมรรค มันมีอะไร ตะกอนในใจติดข้องในใจอย่างไร

“โศดาปัตติผล” ถ้าเป็นพระโศดาบัน เขาต้องมีการจับเกี่ยวกับกิเลสมา มันทำลายกิเลสมา พอมันจับเกี่ยวกับกิเลสมา มันฆ่ากิเลสต่อหน้ามันนะ จิตใจที่เป็นพระโศดาบัน มีมุมมองเกี่ยวกับธรรมะอย่างไร

“สัทธาคามีมรรค สัทธาคามีผล อนาคามีมรรค อนาคามีผล อรหัตตมรรค อรหัตตผล”

ฉะนั้น วุฒิภาวะของใจมันต่างกัน มันหลากหลาย นี่เป็นขั้นตอนแล้วนะ

แต่ถ้าเป็นปุถุชนเรา เป็นคนหนา ไม่มีอะไรขอบเขตเลย ไม่มีขอบเขตใดมาวัดขอบเขตว่าเรามีวุฒิภาวะอย่างไร เรามีความเห็นอย่างไรเลย แต่ถ้าเป็นบุคคล ๘ จำพวก บุคคล ๘ จำพวก ในสังฆกรรม ในสังฆคุณที่ว่ามี วุฒิภาวะระหว่างที่เป็นโศดาปัตติมรรค มันจะสรุปรวม มันจะสรุปสมุจเฉท พลิกออกไป กลายเป็นพระโศดาบันขึ้นมา มันมีมุมมอง มีความคิดอย่างไร มุมมองความคิดอย่างนี้ แล้วเกิดถ้าอยู่ในสังคม อยู่ในการกระทำ อยู่ในการปฏิบัติ

ผู้ที่ปฏิบัติมีมุมมองแตกต่างกัน มันจะเกิดการโต้แย้งกัน

ถ้ามี.. เกิดการโต้แย้งในสังคมปฏิบัติ ครูบาอาจารย์ พระอรหันต์ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นพระอรหันต์ ถึงว่า บุคคล ๘ จำพวก ความรู้ความเห็น เห็นใหม่ คูลี ในที่ว่า ในพระอรหันต์ ในสวนมะพร้าว พระโมคคัลลานะ พระสารีบุตร พระอุบาลี ต่างคนต่างคุยกัน เรื่องธรรมะไง พระสารีบุตรบอกว่าปัญญาเลิศที่สุด พระโมคคัลลานะบอกฤทธิ์เลิศที่สุด พระอุบาลีบอกว่าวินัยเลิศที่สุด ถ้าไม่มีวินัย พระจะมีการเถียงกัน แล้วอีก ๒ องค์จำไม่ได้ชื่ออะไร สุดท้ายลงกันไม่ได้ ลงกันไม่ได้ก็อย่างนั้นเราไปหาพระพุทธเจ้าดีกว่า ก็ไปถาม ไปหาพระพุทธเจ้า

พระพุทธเจ้าบอกว่า ถามพระพุทธเจ้าว่า “ข้าพระพุทธเจ้าโต้เถียงกันอยู่ว่าจะไรมีความสำคัญที่สุด ระหว่างปัญญา ฤทธิ์ กับกฎหมาย อะไรสำคัญที่สุด”

พระพุทธเจ้าบอกว่า “อัสวักขณญาณ”

“สิ่งที่ป็นอรหัตตมรรค แล้วมันทำลายจนกิเลสขาดไปเป็นอรหัตตผล.. อันนี้เลิศที่สุด”

เลิศเพราะอะไร เลิศเพราะทุกๆ คนสิ้นกิเลส ไม่มีการเกิดและการตาย พ้นจากมาร พ้นจากวิญญูะทั้งหมด อันนี้เลิศที่สุด สิ่งที่เหลืออยู่ มันเป็นส่วนตัว “ความถนัด” ไม่ใช่ความชอบ ความถนัดส่วนตัว ความถนัดส่วนตัว มันเกิดจากอำนาจาสนาบาารมีที่สะสมมาเหมือนเราเรียนหนังสือมา ใครเรียนมาโดยวิชาชีฟใด เราจะมีถนัดถนัดอย่างนั้น ถ้าใครพูดทางวิชาชีฟเรา เราจะให้คุลยพินิจได้อย่างเต็มทีเลย ถ้าเขาพูด เขาถามปัญหาโดยที่ไม่ตรงกับวิชาชีฟตัว อืม.. รู้อยู่ แต่ไม่ค่อยคล่อง ไม่ค่อยเข้าใจ

เหมือนกัน! แต่วิชาชีฟมันเป็นวิชาชีฟ แต่สิ่งที่พ้นจากกิเลสไป มันพ้นจากกิเลส

สิ่งที่มูมมออย่างนี้ ขนาดพระอรหันต์นะ พระอรหันต์ยังมีมูมมอแตกต่างกันโดยความถนัด แต่ด้วยความสิ้นกิเลส พระอรหันต์จะไม่มีความแตกต่างเลย พระอรหันต์จะต้องสิ้นกิเลสเหมือนกัน การสิ้นกิเลสเหมือนกัน เหมือนกับการเราได้ไปพบเห็นเหตุการณ์อันหนึ่งด้วย เห็นเหตุการณ์หนึ่งเดียว ถึงที่สุดแห่งทุกข์เหมือนกัน เราเข้าไปถึงเป้าหมายที่เดียวกันหมดเลย จะเถียงกันไหม ? พระอรหันต์ ๕ องค์ที่สวนมะพร้าวไม่ได้เถียงกันเรื่องการเป็นพระอรหันต์เลย แต่เถียงกันเรื่องว่ามูมมอ “มูมมอ”

ฉะนั้น พระที่อยู่ พระที่ประพฤติปฏิบัติ บุคคล ๘ จำพวก มันจะมีความเห็นมูมมอที่แตกต่างกันหลากหลาย แล้วระดับต่ำ สูง-ต่ำ เยอะมาก เยอะมากๆ ฉะนั้นครูบาอาจารย์ท่านบัญญัติธรรมวินัยไว้แล้ว แล้วท่านจะให้หมู่สงฆ์ คณะสงฆ์เป็นไปอย่างไร

ฉะนั้น ผู้ที่ปฏิบัติ ผู้ที่เข้าเข้าไปว่าท่านมีชื่อเสียงๆ มีชื่อเสียงในพระไตรปิฎกเยอะแยะไปทีพระพุทเจ้าบอกไม่ใช่พระอรหันต์ ไม่ใช่! แต่ถ้าใช่พระอรหันต์จะเป็นอย่างไร ? ใช่พระอรหันต์ นี่ไง เราปฏิบัติ เราปฏิบัติแล้วเราถามปัญหาท่าน หรือไม่ต้องหอรอก เราไม่ต้องถามปัญหาท่านนะ ท่านบอกเราเอง เวลาท่านพูดนะ เวลาท่านแสดงธรรมขึ้นมา แสดงธรรมขึ้นมาพอเราปฏิบัติไปถึงตรงนั้น เห็นไหม

หลวงตาท่านพูดบ่อยว่าหลวงปู่มันเวลาท่านเทศน์นะ หลวงปู่มันเทศน์ทุกกัณฑ์นะ เพราะคำเทศน์ มันก็ประสพการณ์ของจิต ตั้งแต่เริ่ม.. เหมือนกับเรา ลูกเราเกิดมา จนเราเลี้ยงลูกมา จนลูกอยู่ได้ จนลูกประกอบอาชีพ จนลูกแก่เฒ่า แล้วก็ลูกก็ตายไป การเทศน์ก็เป็นอย่างนี้

ธรรมะรอบหนึ่งก็เหมือนกับวงจรหนึ่งของการปฏิบัตินะ เริ่มต้นตั้งแต่ทำความสงบของใจ ทำความสงบของใจแล้วก็พิจารณาไป พอจิตมีความสงบของใจแล้วจิตตั้งมั่น จิตตั้งมั่นแล้ว ขุดคุ้ยหากิเลส หากิเลสก็ยกขึ้นวิปัสสนา วิปัสสนาครั้งแรกก็ได้ขึ้นที่ ๑ ก็บอกว่าเพิ่งเกิดมาเป็นทารก โสดาบัน.. พอสกิทาคา ก็เออ.. เป็นวัยรุ่น เป็นวัยรุ่นแล้ว เป็นอนาคตากำลังวัยทำงาน พอถึงอรหัตตผลก็สิ้นสุดของชีวิต.. เทศน์มันก็อยู่อย่างนี้ เวลาเทศน์ วงจรของการเทศน์นะ

เวลาหลวงปู่เทศน์เหมือนเครื่องบินนะ เหมือนกับแท็กซี่ แล้วก็ขึ้น เหนินขึ้นไป จนเครื่องบินลงจอด ทุกๆ กัณฑ์ท่านเทศน์อย่างนี้ นี่ไง พอเทศน์อย่างนี้ปั๊บ สิ่งทีเทศน์อย่างนี้ เทศน์อย่างนี้ แล้วพระในวัด พระในวัด.. หลวงตาท่านพูดเองนะ บอกว่า “ถ้าใครเข้ามาหาหลวงปู่ใหม่ๆ มันก็ต้องทำความสงบของใจ” ทำความสงบของใจก็เหมือนแท็กซี่ เครื่องบินแท็กซี่จะขึ้นหาสนามบิน หาสนามบิน แท็กซี่มันจะขึ้น

หาสนามบินคือหากายเรา หาเครื่องบินมาเจอแท็กซี่ก็คือตัวจิตเรา

กายกับจิตหากันไม่เจอ กายกับจิต พูดกันปากเปียกปากแฉะ แต่ไม่เคยหาเจอ เวลาพูดก็พูดวิทยาศาสตร์ เวลาพูดก็พูดเปรียบเทียบ เวลาพูด พูดเรื่องตุ๊กตา แต่ไม่ได้พูดเรื่องตัวเราเลยนะ ตัวเองกุกักไม่ได้นะ แต่พูดเรื่องตุ๊กตาได้เลยนะ.. นี่ ตัวนี้ ๕๐๐ ตัวนี้ผมเปลี่ยนได้ด้วย ตัวนี้หลับตาได้นะ แต่ไม่เคยเห็นตัวเองไง เวลาพูด พูดเรื่องตุ๊กตาไง ตุ๊กตาคือธรรมะพระพุทธเจ้าไง พูดเรื่องสาธารณะไง พูดธรรมะพระพุทธเจ้าแจ๊วๆ เลย แต่ตัวจริงไม่เคยเจอ

พอหลวงปู่จะเทศน์ ต้องหาสนามบิน

เราเกิดมาเป็นกาย ชีวิตชุ่มชื้นไหม ? ถ้าจิตสงบนะ แล้วจับจิตได้ นั่นนะ กายกับใจ แท็กซี่มาแล้ว เครื่องบินมาแล้ว มันเริ่มแท็กซี่แล้ว แล้วมันจะเหินอย่างไร มันจะขึ้น เครื่องบินจะขึ้น ขึ้นอย่างไร? แล้วเครื่องบินจะขึ้น ท่านจะเทศน์เลย

ทีนี้พระเรา ผู้มาใหม่ เวลาเทศน์ เครื่องบินขึ้นแล้วต้องลงนะ พอจิตขึ้นไป พอเป็นปุถุชน กัลยาณปุถุชน เครื่องบินมันคาอยู่บนฟ้าแล้ว ถ้ามันจับได้ พอมันจับกาย เวทนา จิต ธรรมได้ นั่นนะ โสดาปัตติมรรค เครื่องบินมันขึ้นลงแล้วมันติดที่เดียว แต่จิตเรามันระดับ มันยกขึ้นไป แล้วอยู่แค่นั้นเลย คาอย่างนั้นเลย พอคาอย่างนั้น พิจารณาไป

เวลาท่านเทศน์ไป คนที่อยู่ในชั้นของความสงบนะ เวลาเทศน์ถึงความสงบ โอ้โฮ.. ฟังเข้าใจหมดเลยนะ พอเครื่องบินแท็กขึ้นขึ้นแล้วนะ อ้าว.. งงเว้ย หาไม่เจอแล้ว จับอะไรไม่ได้แล้ว แต่ไอ้คนที่ร่ออยู่ คือว่าไอ้จิตที่มันขึ้นมารออยู่แล้ว จิตที่มันเป็นอยู่ พอหลวงปู่มันเทศน์ พอเราทำขึ้นมาถึงตรงนี้แล้วนะ หลวงปู่มันจะชักนำเราขึ้นไปแล้ว แล้วโศคาปัดติมรรค โศคาปัดติผล สกิทากามิมรรค.. ไอ้คน.. เพราะพระอยู่กับหลวงปู่มัน ระดับของจิตเยอะเยอะไป

ดูยายกั้งสิ ที่ท่านบอกว่ามองไปในวัดหนองผือ “โอ้โฮ! จิตของหลวงปู่มันครอบโลกธาตุ โสครอบ ๓ โลกธาตุเลย แล้วก็จิตของครูบาอาจารย์ดวงเล็กดวงน้อย เป็นดวงเล็กดวงน้อย ดวงสว่างมาก สว่างน้อย” นี่ไง วุฒิภาวะของใจแตกต่างกันหลากหลาย ความสว่าง โศคาบัน สกิทากา อนาคตา ความสว่างของจิต มันต่างๆ กันไป มันแตกต่างกัน.. เวลายายกั้งมองเข้าไปที่วัดหนองผือ เห็นหมดเลย

หลวงปู่มันเทศน์ปั๊บ เวลาเทศน์ขึ้นมา มันก็หลากหลายขึ้นมา พอหลากหลายขึ้นมา อยู่ที่คน อยู่ที่ใจระดับไหน ถ้าใจระดับนั้น สิ่งทีใจระดับไหนในวัดนั้นนะ ในวัดที่ใจของพระในวัดหนองผือ สูง-ต่ำแตกต่างกัน พฤติกรรม วุฒิภาวะความคิดเคารพบนอบหลวงปู่มันก็แตกต่างกัน คนยังมีจิตใจสูงส่ง ยิ่งประพฤติปฏิบัติขึ้นมา มันจะเคารพ มันจะรัก มันจะศุขคัม คนที่มันฟังธรรม แล้วมันเข้าถึงธรรม มันก็เคารพบูชาแล้ว

แต่คนที่เข้าไปปฏิบัติใหม่ๆ นะ หรือคนที่เข้าไปแล้ว เครื่องบินก็หาไม่เจอ ลานบินก็ไม่มี ลานบินหาไม่เจอนะ แล้วเครื่องบินก็ไม่มีอย่างนี้ ก็อยู่กันเด่นๆ ด้านๆ

“เอ.. ทำไมหลวงปู่มันท่านมีชื่อเสียง”

“เอ.. ทำไมคนนั้นมาเคารพบูชา”

“เราก็ออยู่เป็นทัพพิขวงหม้ออยู่ในวัดนี้ เราก็อไม่เห็นมันมีอะไร”

เราจะพูดถึงความเคารพ ความลงใจ ถ้าคนเคารพลงใจนะ มันจะเชื่อฟังจากหัวใจ ถ้าคนไม่เคารพ คนไม่ลงใจ ก็มาอยู่แบบเอาชื่อเอาเสียง มันก็ย้อนกลับมาที่ว่าไปอยู่กับครูบาอาจารย์มา ๕ ปี ๑๐ ปี

“ไปอยู่กับอาจารย์มา ๕ ปี ๑๐ ปีนะ องค์นั้นก็มิชื่อเสียง องค์นี้ก็มิชื่อเสียง” เราผู้อยู่หน้า
ใจของเขานะ รู้แล้วว่าอะไรผิดอะไรถูก แต่คนอย่างนี้ไม่แน่นอน ไม่แน่นอนเพราะอะไร เพราะรู้
ว่าอะไรผิดอะไรถูก

แต่เวลาปฏิบัติมันยาก

ลูกศิษย์กรรมฐาน พวกเรา ลูกศิษย์หลวงตา ลูกศิษย์ของครูบาอาจารย์เรา เลิกจากกรรมฐาน
นะ ไปเรียนอิทธิธรรมเยอะพอสมควร เพราะเวลาทำกรรมฐาน ทำพุทโธ มันทำได้ยาก เหมือนเรา
อาบเหงื่อต่างน้ำ เราต้องทำนา ต้องลงไถนาทำนา มันตากแดดตากฝน มันลำบาก นี่ถ้าพูดถึงสมัย
โบราณไม่มีการตลาด ทุกบ้านทุกเรือนก็ต้องมีไร่มินาเพื่อเอาอาหารนั้นมา มียังมีฉางเอาไว้กิน
แต่ในสมัยปัจจุบันนี้ไม่ต้องทำอะไรทำนา ข้าวถุงเยอะแยะเลย ขนาดเดี๋ยวนี้ละ อาหารสำเร็จรูปส่ง
ถึงบ้าน.. ส่งถึงบ้าน..

ที่นี้พอมีอย่างนั้นปั๊บ เราเอง เราก็ไม่เห็นคุณค่าของมันไง เราไม่เห็นคุณค่าของมัน

แต่ในการประพฤติปฏิบัติ มันต้องทำอะไรทำนาด้วยตัวเองทุกๆ คน ไม่มีทางสั่งอาหารมา
กินเองได้ การสั่งอาหารมา ก็อย่างที่เขากินกัน ทำบุญกุศลเป็นอมิสว

แต่ถ้าเป็นสัจจะความจริง ไม่มีทาง! ไม่มีทาง! ว่าจะเรียบจะง่ายขึ้น.. เราไม่เชื่อ!

เรานี้ยึดมั่น เราเชื่อพระพุทธเจ้าองค์แรก ถ้าสิ่งที่ทำแล้วง่ายๆ เป็นได้แบบนี้ พระพุทธเจ้า
ชนรื้อสัตว์ชนสัตว์ไปหมดแล้ว ขนาดพระพุทธเจ้าไม่มีคู่แข่ง สำเร็จเป็นพระพุทธเจ้าขึ้นมา
ทอดอาลัยเลย เพราะความรู้ของพระพุทธเจ้า ความรู้ของพระอรหันต์นะ ท่านก็เป็นปุถุชนมา
ก่อน ท่านประพฤติปฏิบัติมาจนถึงที่สุดแห่งทุกข์ แล้วความเห็นอย่างนี้ ความรู้สึกอย่างนี้ มันจะ
ไปบอกใครให้เข้าใจได้ มันจะไปบอกใครให้ใครเข้าใจ แล้วให้ใครทำตามได้

ฉะนั้นมันก็ต้องมีสิ่งเปรียบเทียบ เรื่องของการทำทาน เรื่องของทำให้เห็น ทำทาน ทำบุญ
กุศล พอทำทาน ทำบุญกุศล ใจมันพลิกได้ ใจมันเปลี่ยนแปลงได้ เพราะเราทำทานแล้วเรามีความ
ดีใจ มีความสุขใจ ใจมันพัฒนาตรงนี้ ถ้าใจพัฒนาขึ้นมา มันก็มีประโยชน์ขึ้นมา ถ้ามีประโยชน์
ขึ้นมา เวลาศึกษาขึ้นมา มันก็ศึกษาความจริง มันอยู่ที่บุญกรรมนะ เพราะบุญกรรมเชื่ออย่างนั้น

เพราะเวลาเขามาถามว่าเราไปอยู่กับครูบาอาจารย์มา ที่มีชื่อเสียงทั้งนั้นเลย เขาคงพลิกประสาเรานะ ก็เขาปฏิบัติมาแล้ว ๓๐-๔๐ ปีเหมือนกัน เสียเวลาไปขนาดนั้นนะ

แล้วนี่ในปัจจุบันที่บอก ในวงกรรมฐานเราไปเรียนอิทธิกรรมกัน อิทธิกรรม ตัวอิทธิกรรม ตะกร้า พระไตรปิฎก ๓ ตะกร้า “วินัยปิฎก สุตตันตปิฎก อภิธรรมปิฎก”

วินัยปิฎกเป็นข้อกฎหมายเลย สุตตันตปิฎกกับวินัยปิฎกไปด้วยกัน สุตตันตปิฎกมันเป็น การเปรียบเทียบ มันเป็นทางวิชาการ เราบอกเลย เป็นนิทานไง ภิกษุทำผิดอย่างนี้ อดีตชาติเป็น อย่างนั้นๆ มันเป็นสุตตันตปิฎก

ทีนี้พอทางวิชาการบอกว่าเป็นนิทาน นิทานเป็นชาดก ชาดกเป็นสิ่งที่ไม่น่าเชื่อถือ นั่น! ว่าไปนั้นนะ เป็นชาดกไง แต่ไม่ได้บอกว่าชาดกนี่ชาดกเรื่องอะไร ชาดกเรื่องพระพุทธเจ้าไง พอ บอกพระพุทธเจ้า ทำไมพระพุทธเจ้ามีवासามากละ พระพุทธเจ้าบอก “เราปรารถนาเป็นพุทธ ภูมินะ” พอปรารถนาเป็นพุทธภูมิ ท่านก็พูดถึงที่มาไง พูดถึงว่า “เมื่อเราเคยเป็นพระเวสสันดร เราเคยเป็น พระเจ้า ๑๐ ชาติ เราเคยเป็น” ก็บอกเป็นนิทาน พวกนี้ไม่ปฏิบัติไง

เหมือนกับตอนพระพุทธเจ้าจะออกบวช พวกนางสนมมาพ้อนมาร่ำ แล้วพระพุทธเจ้า ด้วยอำนาจวาสนาพระพุทธเจ้า เวลาเขาพ้อนร่ำอยู่ก็นอนหลับไปก่อน เขาพ้อนร่ำกันใช่ไหม พอ พ้อนร่ำเสร็จแล้ว พระพุทธเจ้ายังหลับอยู่ใช่ไหม พอไม่มีใครดู เขาก็หมดการเล่นของเขา เขาก็ นอนพักกัน พอนอนพักกัน เขานอนพักเคลื่อนท้องพระโรง พระพุทธเจ้าก็ตื่นขึ้นมา พอตื่นมา เห็นเป็นซากศพ

ทางวิชาการบอกว่าเป็นไปไม่ได้นะ แต่ในทางปฏิบัติ ทำไมพวกเราเห็นอสุภะได้

แล้วตอนนั้นมันยังไม่มีธรรมะนะ พระพุทธเจ้ายังไม่ได้ออกบวช แต่ใจของคนที่มี คุณธรรมนะ อย่างพวกเราปฏิบัติกัน บางทีจิตมันลง เราจะรู้อะไร เห็นอะไรแปลกๆ นี่ไง พอฝัน ใจ พอฝันมา ถ้าเจ้าชายสิทธัตถะยังเห็นนางพ้อนร่ำอยู่ มันก็สวยงามใช่ไหม ทีนี้พอหลับไปก่อน พอหลับไปก่อน ตื่นขึ้นมา จิตหลับพักผ่อน มันก็เหมือนเข้าสมาธิ พอฝันมา พอตื่นมา โอ้โฮ.. เห็นนางสนมนะ เป็นซากศพหมดเลย

ในทางวิชาการบอกว่าเขาเขียนกันเกินไป เป็นนิทาน เป็นชาดก เขียนยัดเยียดเข้าไป เป็นอรุณมันแต่งขึ้นมา

คนไม่เคยปฏิบัติ.. คนไม่เคยปฏิบัติ คนไม่เคยทำ มันไม่เห็นคุณค่าของความเป็นจริง

คุณค่าของความเป็นจริงนะ เวลาพระเราไปเจออสุภะ นั่นจิตมันลง จิตภาวนา อันนี้อสุภะยังไม่มี แต่มันเป็นบารมีธรรม เราบอกบารมีธรรม เวลาเราเห็นกาย เห็นต่างๆ บารมีธรรมสัมผัสกันได้ ถ้าสัมผัสอย่างนี้มันไม่มีที่ไปที่ไป เรานั่งสมาธิกันจิตมันลง โอ้โฮ! เห็นเลยนะ

แต่ถ้าเป็นอริยสัจไม่เป็นเช่นนั้น “อริยสัจ” เราทำใจเราสงบบ่่อยก่อน ทำใจสงบพิจารณากายเหมือนกัน พิจารณากายก็เพื่อสงบ พอใจมันสงบบ่่อยครั้งเข้าๆ มันจะตั้งมั่น เหมือนเราเป็นผู้ใหญ่ เราเป็นผู้ใหญ่ แล้วเรามีเงินมีทอง เราใช้จ่ายจับสอยได้สะดวกสบายเลย แต่เวลาเป็นบารมีธรรม เหมือนลูกเราเกิดมา “พ่อขอตั้งค์”.. จ่าย.. จ่าย.. มันไม่ได้ทำงานหรอก มันได้เพราะเราให้

จิตเวลาสงบโดยธรรมชาติของมัน เวลามันเห็นของมัน “บารมีธรรม” คือจิตที่ใครสร้างบุญกุศลมา มันได้เป็นครั้งคราว มันไม่เป็นอริยสัจ คือว่ามันเป็นสัมผัสกัน คือมันมาวูบวาบ มันมาหนเดียวแล้วก็ไป มาหนเดียว มันเป็นการยืนยันว่าเราเห็นได้ เรารู้ได้ พอเห็นได้รู้ได้ มันจะเตือนว่าธรรมะมีจริง! ให้เรามุ่งมั่น ให้เราพยายามการกระทำ แต่พอเราทำกำหนดพุทโธๆ หรือปัญญาอบรมสมาธิ ถ้าจิตมันตั้งมั่นบ่่อยครั้งเข้าๆ แล้วจิตตั้งมั่นบ่่อยครั้งเข้า

ในอภิธรรม ในวิสุทธิมรรค ที่บอกว่าให้พระไปเที่ยวป่าช้า ให้ไปดูอสุภะ บอกเลยนะ ไปถึงมันบอกถึงสมาธิ แต่ท่านไม่ได้พูดตรงๆ ท่านไม่ได้บอกว่าต้องเป็นศีล สมาธิ แล้วบอกว่าต้องสอนสมาธิ สมาธิมีประโยชน์อะไรนี้ ท่านบอกว่าอย่างนี้ “นั่นคือผลของสมาธิใจ”

ในวิสุทธิมรรค ไปเปิดอ่านได้ บอกว่าให้เที่ยวป่าช้า ให้เราเดินไปที่ป่าช้า ไปทางเหนือลมไปถึงแล้วให้เพ่งซากศพ แล้วหลับตา.. หลับตา.. หลับตาแล้วภาพนั้นคิดไหม? นี่ไง ถ้าภาพนั้นไม่คิด พยายามทำใจให้สงบแล้วลืมตา แล้วเพ่งที่ซากศพนั้น แล้วหลับตา ถ้าภาพที่คิดนี้ ให้เรากลับมาที่อยู่ ภาพนั้นน่าจะเป็นผลของอสุภะ แล้วจิตเอาภาพนั้นมาขยายส่วนแยกส่วน

ถ้าภาพนั้นไม่ติด ไปดูได้ในวิสุทธิธรรมรคนะ ถ้าที่อยู่ของเรา หรือไปปักกลดไว้ที่ไหน มันไกลป่าช้านัก เราจะเดินไป มันไกลเกินไป นี่ฟังตรงนี้นะ มันไปกลับมันไกล

ท่านบอกว่า “ให้เอาซากศพนั้นมาไว้ใกล้ๆ”

วิธีการเอามา.. วิธีการเอามา.. ให้เอาไม้ค้ำ ให้เอาสิ่งใดค้ำ อย่าเอามือไปแตะมัน ถ้าเอามือไปแตะมัน นี่ไง ความคุ้นชิน กิเลสคือความคุ้นเคย ความคุ้นเคย จะให้เห็นภาพอสุภะนั้นไม่ได้ พอไปจับปั๊บ “เฮ้อ.. มันก็เนื้อ ไม่เห็นมีอะไรเลย” จบเลย โอกาสที่จะเป็นอสุภะนั้นไม่มีเลย อย่าเอามือไปจับ! ให้เอาไม้ค้ำ ค้ำมาวางไว้ใกล้ๆ แล้วคอยมองเพ่ง เพ่งแล้วให้มันคิดตาขึ้นมา

อสุภะเกิดจากจิตเห็น เกิดจากจิต แต่ขณะที่จิตเราลง บารมีธรรมมันมาเอง แล้วมันคุมไม่ได้ บารมีธรรมเห็นเป็นครั้งคราว วาบวบพยับแดด เห็นเป็นครั้งคราว แต่ถ้าเป็นอริยสัจ เป็นความจริง จิตจะตั้งมั่นนะ แล้วพิจารณาจับขึ้นมา จับขึ้นมา มันคิดขึ้นมาเลย คิดขึ้นมา เราทำงาน เราทำงานมือเราจับต้อง ทำงานตลอดเวลา งานมันจับก็จับ ไม่จับก็คือไม่จับ มันก็รู้อยู่นะ

งานของใจ จิตมันจับอะไร ? จิตมันจับอะไร ? จิตมันทำงานกับอะไร ?

ถ้าจิตมันมีอสุภะ มือก็จับ นี่มือจับงาน มือจับที่เนืองงานของเรา เห็นอสุภะ จิตมันจับเนืองงานของกิเลสไง เพราะเราไปติด จิตใจเราไปติดข้องกับมันไง ถ้ามันจับได้ มันจับได้ อสุภะมันเกิดอย่างนี้ไง ถ้าอสุภะมันเกิด เพราะจิตมันเป็นอสุภะซะใหม่ เพราะมันจับได้ พอจับแล้วมันคลี่คลายของมัน มันคลี่คลายคือว่าพอวิภาสะ ขยายส่วนแยกส่วน.. ขยายส่วนแยกส่วน แล้วมันรู้สถานะของมันนะ มันสถานะคือว่าพอพิจารณาไป กำลังมันมี มันจะพุดอง มันจะเฝ้าเพื่อยังไง

หลวงตาท่านบอกเลย ท่านพิจารณากายจนมันคุ้นสู่สภาพเดิมหมดเลย เหลือแต่กระดูกอยู่ พอนึกถึงดิน ดินกลบปั๊บ! คำว่า “ปั๊บ ปั๊บ ปั๊บ” นี่ เหมือนสวิตช์ไฟฟ้า สวิตช์ไฟฟ้าเพราะอะไร เพราะจิตมันเร็ว ถ้าเป็นความจริง แล้วเราดูสิ เอาของเฝ้าเพื่อยมาตั้งไว้ กว่ามันจะเฝ้าขนาดไหน แต่ถ้าเป็นวิปัสสนานะ “ปั๊บ ปั๊บ” มันไวแล้วเร็วมาก แล้วเห็นอะไรทุกทีนะ “เอ๊ะ! เอ๊ะ!” คำว่า “เอ๊ะๆ” นี่คือว่ามันคาดไม่ถึง! สังขาร จิตนี้คาดไม่ถึง!

แต่ธรรมชาติที่เขาสอนกันอยู่ มันทางตำรา มันแจ่มๆ เป็นนกขุนทองเลย แต่ปัจจุบันมันเป็นสิ่งที่เราคาดไม่ถึง นึกไม่ได้ เรานึกไม่ถึงเลย ถ้าถึงนั้นะ กิเลสมันหัวเราะ มันสร้างให้ “สัญญา” มันจะ โอ้โฮ.. อสุภะเป็นอย่างนี้นะ ปล่อยอย่างนี้นะ พอปล่อยเสร็จ “หลงพอ.. ปล่อยแล้ว”

“ปล่อยอะไร ?”

“ปล่อยไม่รู้”

“ปล่อยไม่รู้” คือปล่อยแล้วไม่รู้ว่าจะไร คำตอบมันบอกหมดคนะ เวลาถามปัญหา

“โอ้โฮ.. มันปล่อยหมดเลย”

“แล้วปล่อยอะไรล่ะ ?”

“ไม่รู้”

แต่ถ้าเป็นความจริงนะ คนภาวนามันรู้ทั้งหมดแหละ ใครมาถามปัญหา ใครตอบปัญหา ให้อีกถามปัญหา ปัญหามันฟ้องถึงคนเห็น ฟ้องถึงว่าจริงหรือไม่จริง แต่เวลาพูดไปมันไม่เชื่อนะ มันบอกว่า “แหม.. หลวงพ่อไม่ได้ฟังเลย หลวงพ่อพูดก่อนได้อย่างไร หลวงพ่อยังไม่ได้ฟังหนูบอกเลย แหม.. หลวงพ่อเอาก่อนทุกทีเลย โอ้โฮ.. น่าเบื่อๆ”

เพราะอะไรรู้ไหม เพราะมันทำมายาก มันทำมาสุดลำบากลำเค็ญใจ เราคิดว่าอันนี้ใช่แล้ว ใจ “หลวงพ่อดูรับสิ หนูเกือบตายมาแล้ว หลวงพ่อดูรับว่าใช่สิ” แล้วพอบอกไม่ใช่ก็ “แหม.. หลวงพ่อไม่ฟังเลยๆ” มันเป็นอย่างนี้มาตลอด

อันนี้สิ่งที่พอมันสิ่งที่คาดไม่ถึง ถ้าคาดถึง มันก็เป็นความสามัญสำนึกใจ ถ้าคาดไม่ถึง มันก็อยู่จิตได้สำนึกใจ จิตได้สำนึก แม้แต่ความรู้สึก ความนึกคิดเรา เรายังคุมมันไม่ได้เลย สิ่งที่เป็นไปจากความรู้สึกเรามาจากไหน มันไหลมาอย่างไร มันไหลมาจากสิ่งตรงนั้นนะ นี่อุปาทาน มันฝังอยู่ในหัวใจ มันฝังลึกอยู่ แล้วเราตีแผ่มัน พิจารณา เอากายขึ้นมาพิจารณาแผ่มันๆ พอพิจารณาแผ่ มันก็ปล่อยๆ ปล่อยมันก็ถอน มันก็ทำให้ตื่นขึ้นๆ ถึงที่สุดนะ มันทำลายมันหมด

ถ้าทำลายมันหมด แล้วสิ่งนี้ละ เวลาเราพูด มันเป็นเรื่องธรรมดา.. ไม่ใช่ประสบการณ์
หรือ

เราจะพูดอย่างนี้ “ถ้าเป็นความจริง มันเป็นเรื่องเดียว! หนึ่งเดียว! ความจริงมีอันเดียว!”

“ถ้าเป็นของจริง พูดจะไม่แตกต่างกัน! ไม่แตกต่างกัน!”

เราฟังครูบาอาจารย์ที่เป็นความจริงมา ที่พอเทศน์ได้มา องค์กรไหนที่เราเคารพบูชา.. ไม่
แตกต่างจากความจริงเลย! แต่ถ้าองค์กรไหนมันแตกต่างกัน.. ไม่ใช่! ไม่ใช่! แล้วนี่พอความแตกต่าง
เขาพยายาม.. อย่างที่ว่าหลวงปู่ดูลย์บอกว่า “จิตส่งออกเป็นสมุทัย ผลของจิตส่งออกเป็นทุกข์”

เพราะความแตกต่าง เห็นไหม แล้วถ้าคนจริงนะ หลวงปู่ดูลย์พูด มันจะผิดไปไหน เขาก็
เชื่อถือกันมา ตั้งแต่หลวงปู่ดูลย์มีชีวิตอยู่ หลวงปู่ดูลย์ท่านนิพพานไปแล้ว ทุกคนก็ยังเชื่อถืออยู่
ตอนนี้เขาเปลี่ยนใหม่แล้ว

เขาบอกว่าเขาเอามาวินิจฉัยใหม่ว่าจิตส่งออกไม่ได้ ความส่งออกนี้เป็นอารมณ์ความรู้สึก
จิตส่งออกไม่ได้ คุณ! ความแตกต่าง เราจะบอกให้เห็นความแตกต่าง เขาเอามาเรียบเรียงใหม่
เรียบเรียงใหม่บอกว่า

ประเด็น : จิตนี้ส่งออกไม่ได้ จิตส่งออกเป็นไปไม่ได้ เขาวานะ จิตส่งออกเป็นไปไม่ได้ สิ่งที่จะ
ส่งออกคืออารมณ์ความรู้สึกต่างหาก ถ้าอารมณ์ความรู้สึกส่งออกได้

หลวงพ่ : มันบอกถึงความแตกต่างนี้ โอ้โฮ.. เหวกกับฟ้าเลย เพราะอารมณ์ความรู้สึกมันเกิด
จากจิตทั้งหมด อารมณ์ความรู้สึก สิ่งต่างๆ ที่เกิดกับเรา ทุกข์ยากเกิดกับเรา เกิดจากจิตเราทั้งหมด
ถ้าไม่มีจิตเรารู้สักอย่างหนึ่ง เราจะไม่ทุกข์ ไม่ยาก ไม่อะไรกันเลย เพราะร่างกายมันรู้สึกอะไร
ไม่ได้ ไม่มีอะไรมีความรู้สึกได้ นอกจากจิต

แล้วอารมณ์ความรู้สึกที่มันว่ามันส่งออก มันมาจากอะไร ? มันมาจากจิต

“ถ้ามันมาจากจิต มันไม่ใช่จิตเหนือที่ส่งออกมา”

นี่ไง ความจริงมีหนึ่งเดียว ถ้าความจริงนะ แล้วถ้าเป็นความจริงพูดนะ ฟังออกหมด มันมาจากรากฐานเดียวกัน ที่เราพูดตอนเช้าบอกว่าในการปฏิบัติในสมัยปัจจุบัน เราไปตัดรากตัดโคนกัน เราตัดรากฐานเลย อย่างเช่น จริตนิสัย ความเป็นมา จิตนี้มันสร้างสมมาขนาดไหน เราตัดทิ้งเลย เอาปัจจุบัน แล้วยังพูดด้วยนะ นรกสวรรค์ไม่มี อดีตอนาคตไม่มี ถ้าจะไปแก้อดีตอนาคต จะไปแก้นรกสวรรค์ มันต้องแก้ข้ามภพข้ามชาติ

โอ้.. คิดเอง เออเอง เหมเอง สรุปเองหมดนะ แต่ถ้าในการปฏิบัตินะ ภพชาติ อดีตอนาคต มันรวมลงที่ปัจจุบัน

นาย ก. ทำความดีมาก ไปเกิดเป็นนาย ข. นาย ข. ได้บุญกุศลมหาศาลเลย นาย ข. มีความสุข นาย ข. ไม่ได้ทำอะไรเลยนะ แต่นาย ก. ทำเกือบตาย เวลาเกิดแล้วไปเกิดเป็นนาย ข. นาย ข. เกิดมา โอ้โฮ.. มีความสุขมากเลย เพราะบุญกุศลมันพาเกิด

นาย ก. ทำความชั่วไว้มหาศาลเลย ตายไป ไปเกิดเป็นนาย ข. นาย ข. ไม่ได้ทำอะไรเลยนะ มีแต่ทุกข์กับทุกข์ อ้าว.. แล้วนาย ข. ภูไม่ได้ทำอะไรเลย ทำไมภูต้องมาทุกข์ยากกับมึงด้วยวะ อย่างนี้เอาเปรียบกัน.. ไม่ใช่! ไม่ใช่!

นาย ก. จิตนาย ก. นาย ก. ตายลง นาย ก. ได้ตายแล้ว นาย ก. ได้ตายไป แต่จิตนาย ก. ไม่ได้ตาย ตัวจิตคือตัวพลังงาน มันแสวงหาที่เกิดใหม่ มันจะเกิดเป็นอะไรก็ได้ตามแต่บุญแต่กรรมของมัน บุญดีมันก็ได้ไปเกิดดี กรรมชั่วมันก็ได้ไปเกิดชั่ว เพราะมันไม่มีที่สิ้นสุด ชาติรู้ ชาติที่มีชีวิตนี้ มันไม่เคยมีที่สิ้นสุด มันมีแรงขับของมันตลอดเวลา

ในเมื่อนาย ก. ทำความดีไว้มาก มาเกิดเป็นนาย ข. นาย ข. ก็สุขเปรมปรีดิ์เลย เกิดมานะมีแต่ความสุข ภูไม่รู้ทำอะไรมา มีแต่สุขอย่างเดียวเลย ไม่รู้ นาย ก. ทำเกือบตาย นาย ก. ทำมาเกือบตายนะ ตายไป ไปเกิดเป็นนาย ข. นาย ก. ทำเกือบตาย ไม่ได้ทำอะไรเลย ไปเกิดเป็นนาย ข. นาย ข. มีความสุข แต่คือจิตดวงเดียวกัน

นาย ก. ทำความชั่วไว้มหาศาลเลย ไปเกิดเป็นนาย ข. นาย ข. บอกภูไม่ได้ทำอะไรเลยนะ เกิดมาชาตินี้ทำไมมันทุกข์ได้ขนาดนี้วะ เกิดมาชาตินี้มีแต่ทุกข์กับทุกข์เลย ก็จิตนาย ข. นี่ทำ ไม่มีใครรู้

แต่พอเจ้าชายสิทธิ์ตะ ตั้งแต่เข้าปฐมฌาน เข้าไปถึงบุพเพนิวาสานุสติญาณ เจ้าชายสิทธิ์ตะเห็นว่าชาติที่แล้วเป็นพระเวสสันดร เป็นพุทธภูมิ เจ้าชายสิทธิ์ตะเห็นจิตของเจ้าชายสิทธิ์ตะเคยเกิดมาไม่มีต้น ไม่มีปลายยาวไกลไปตลอดเลย แล้วถ้าไม่จบ มันจะไปอีก

นี่บอกว่าถ้าพูดถึง ถ้าแก้กิเลส มันต้องไปแก้ที่อดีตชาติ เขาบอกนรกสวรรค์ไม่มี ถ้ามีต้องไปแก้ที่อดีตชาติ.. ไม่ใช่! อดีตชาติแก้ไม่ได้ อนาคตแก้ไม่ได้ เพราะจิตปัจจุบันนี้ นาย ก. มาเกิดเป็นนาย ข. อยู่ แก่ที่จิตนาย ข. นี้ ถ้าจิตนาย ข. ดับแล้ว.. พระพุทธเจ้าเป็นพระอรหันต์แล้ว พระพุทธเจ้าต้องไปแก้ที่พระเวสสันดรไหม ? พระพุทธเจ้าต้องไปรู้กันอะไรที่นั่นอีกไหม ? ต้องไปอีกหรือเปล่า ? ไม่ต้องไป เพราะมันสะอาดที่ปัจจุบัน มันก็สะอาดหมด

นี่ไง คนไม่เป็น เวลาพูด มันจะข้ามภพข้ามชาติ มันจะเป็นอย่างนั้น เป็นอย่างนี้ แต่ถ้าคนเป็น ตามความเป็นจริงนะ “หนึ่งเดียว” แล้วปัจจุบันพอมันเป็นหนึ่งเดียวแล้วมันเห็น มันรู้มันเห็น มันเข้าใจหมดนะ ไม่ปฏิเสธอะไรเลย! ไม่ปฏิเสธอะไรเลย! นี่ความเห็นของเขา

เวลาเขาเกิดเขาตายของเขา เวลาเกิดตาย เกิดตายโดยความมีดบอดนะ แต่ถ้าพูดถึงนะ เราก็ต้องมีดบอดกันตลอดเวลา ถ้าเรายังไม่เห็นตรงนี้ หรือเห็นอดีตชาติต่างๆ ถ้าแก้ไขกิเลสไม่ได้ มันก็ยังเป็นอย่างนั้นตลอดไป

เราจะบอกว่า “เอาใจเราเป็นที่ตั้ง ถามหาครูบาอาจารย์นะ เวลาไปอยู่กับใคร” เราไปอยู่กับครูบาอาจารย์มาเยอะ แล้วเรากลับคิดมาก เพราะเราอ่านประวัติครั้งแรก หลวงปู่เทศก์กับหลวงปู่หลุย องค์หนึ่งติดสมาธิ ๑๗ ปี องค์หนึ่งติด ๑๑ ปี มันกลัวมาก คือเราบวชใหม่ๆ พรรษา ๑ พรรษา ๒ เรากลับมาก ก็กลัวการผิดพลาด คือการหลง กลัวจริงๆ

เพราะเราเมื่อก่อนบวชใหม่ๆ นะ เราพยายามอยากบวชมาก แล้วบวชแล้วชวนขวยเอาจริงเอาจังมาก กลัวเสียเวลา แล้วไม่ใช่เสียเวลาเปล่านะ อ่านประวัติหลวงปู่มั่น อ่านประวัติครูบาอาจารย์นะ สมัยเกิดสงครามโลก แล้วผ้าผ่อนแพรพรรณมันอึดคัดขัดสนนะ แล้วเราเป็นพระเด็กๆ เราห่วยมาก เพราะตอนนั้นนะ มันสังคมเป็นปกติสุขอย่างนี้ พอปกติสุข เราก็อยากจะริบภาวนาเพื่อจะให้จิตใจเรามั่นพัฒนาไป อย่าให้มันมาอยู่กับที่ เกิดวิกฤติขึ้นมา สังคมเกิดความเดือดร้อนขึ้นมา การปฏิบัติมันจะไม่มีโอกาสไป

เราชวนขวายเป็นที่ กลัวหนึ่ง กลัวจะติด กลัวสังคมมันจะแปรปรวน เราจะไม่มีโอกาสปฏิบัติ เรากลัวในใจลึกๆ นะ กลัวหลายอย่าง แล้วพยายามเต็มที่ พยายามประพฤติปฏิบัติ เต็มที่เลย

แล้วไปหาอาจารย์องค์ไหนนะ ไปหาองค์ไหนก็หลอกทุกองค์เลย ปฏิบัติไป ไปถามปัญหาองค์ไหน องค์นั้นก็หลอกทุกทีเลย ไปหาองค์ไหน องค์ไหนก็หลอก เขาตอบจะฉานนะ ต้องอย่างนั้น ต้องอย่างนั้นนะ แต่เราฟังนะ มันโดนมาสักทีสองทีมันก็รู้ไง องค์นี้ก็หลอกกู.. องค์นี้ก็หลอกกู.. องค์นี้ก็หลอกกูอีกแล้ว.. โอ๊ย.. ปวดหัว ไปทำเองก็เอาตัวไม่รอด ทำเองก็เหมือนเอาหัวชนภูเขาไว้ ไปถามอาจารย์หรือ อาจารย์ก็พาถูกลงทาง

แต่ตอนนั้นรู้จักหลวงตาแล้ว บวชใหม่ๆ ใครๆ ก็รู้จักหลวงตา แต่ใหม่ๆ ตอนนั้นตั้งใจว่ายังไม่เข้า จะฝึกตัวเองให้เข้มแข็งก่อน

พรรษา ๑ พรรษา ๒ โคนโกหกมาเยอะ พอมันโดนโกหกครั้งสองครั้ง มันก็เจ็บ แต่ทำไมพวกโยมโดนโกหกซ้ำแล้วซ้ำเล่า.. ซ้ำแล้วซ้ำเล่า.. ทำไมไม่คิดละ ? เราก็โดนโกหกมาเหมือนโยม เราโดนครั้งสองครั้งเท่านั้นแหละ ตั้งแต่นั้นไปหาพระองค์ไหนนะ พอตอบมาว่าโกหกกูอีกแล้วนะ เราก็เก็บบริวาร แล้วก็ออก.. เก็บบริวาร แล้วก็ออก เราไปเราเรื่อยๆ

ถ้าไม่มีใคร กูก็ขอยู่กับต้นไม้หนึ่งแฉะ ถ้าไม่มีใครนะ กูก็ขอยู่กับต้นไม้หนึ่งแฉะ กูไปอยู่อย่างนั้นแล้วมันพาไปผิดหมด

ก็ไปอีสานเรื่อยๆ พอไปเจอหลวงปู่จวนนี่แหละ ไปถึงอีสาน ไปอยู่พรรณา(นิคม) ไปอยู่ที่สว่างแดนดินกับหลวงปู่บุญ วัดที่สว่างแดนดิน หมู่นะเขาบอกว่า “ถ้าเอ็งมาอีสานนะ เอ็งไม่ได้เข้าไปภูทอก-ภูว้าว เหมือนกับเอ็งไม่ได้มาอีสาน”

“เฮ้ย จริงหรอวะ ?”

ก็เลยซุกเข้าไป พอไปเจอหลวงปู่จวนนะ ท่านเทศน์ เราก็คิดอยู่ในใจนะ เพราะว่ามันว่างหมด ว่างๆ อย่างที่เอ็ง พวกเราเป็นนี่แหละ ว่างๆ ว่างๆ “ว่างๆ ทำไมไม่เป็นพระอรหันต์วะ ?” ก็ว่างๆ อยู่อย่างนั้นนะ

พออาจารย์จวนท่านเทศน์นะ “อวิชชาอย่างหยาบสงบตัวลง” มันก็เป็นอย่างนี้ มันทำให้
 ไม่มีความฟุ้งซ่าน ถ้ามันมีความฟุ้งซ่านมันก็เป็นอวิชชาหยาบๆ ทำให้เราฟุ้งซ่าน ให้เราเดือดร้อน
 ถ้าเรารักษาจิตเรา จิตเรานิ่ง จิตเรามีหลักมีเกณฑ์ก็กว้างๆ อย่างนี้

“อวิชชาอย่างหยาบสงบตัวลง อวิชชาอย่างกลางๆ อย่างที่เราจับมันไม่ได้ ในหัวใจเราอีก
 เยอะแยะเลย อวิชชาอย่างละเอียดที่มันซุกอยู่ในจิตได้สำนึกเรา ไม่มีทางเห็นมันเลย!”

“เออว่ะ! จริงฉิบหายเลย เกียงไม่ขึ้นเลยสักคำหนึ่งว่ะ!” ของจริงพูดนะ ไม่มีผิดเลย! พูด
 อะไรก็ถูก! เพราะท่านพูดจากข้อเท็จจริงที่ใจท่านปฏิบัติมา เห็นตามความเป็นจริง

แต่ไอ้พวกจีโม่โน้นนะ มันพูดจากจินตนาการของมัน มันไปเอาธรรมะของพระพุทธเจ้า
 มาเป็นหัวประเด็นแล้ววิจย แล้วก็จินตนาการคิดค้นไปว่า โอ้โฮ.. ปัญญาเยอะมาก ว่าพระพุทธเจ้า
 ฉลาดสู้ๆไม่ได้ พระพุทธเจ้าพูดอะไรเป็นแท่งเป็นอันเป็นที่ๆ ไอ้เรานี้พูด โอ้โฮ.. ปัญญามันแตก
 กระจาย ปัญญามันครอบโลกธาตุ.. มันไม่รู้หรือว่ามันเป็นควาย!

นี่รู้คงจะไปเจอไป เราเห็นอย่างนี้มาเยอะแยะแล้ว เราใช้ประสบการณ์ของเรา แล้วหนึ่ง
 ประสบการณ์ด้วย ประสบการณ์คือความจริง

หลวงตาบอกนะ “ความจริงที่เราเผชิญเอง เราจับเอง มันไม่หวั่นไหว มันองอาจมาก
 เพราะมันเป็นความจริงที่เราประสบเอง”

เหมือนกับเหตุการณ์จริงของเราขึ้นศาล เอ็งพูดก็ร้อยหนก็ถูกต้อง ถ้าพยานเขาแต่งขึ้น
 มานะ พอซักไปซักมา พยานมันงง แต่ถ้าเป็นข้อเท็จจริง เราพูดตามข้อเท็จจริงนะ จะขึ้นศาลไหน
 ก็พูดตรง ความจริงที่เกิดขึ้นกลางหัวใจของเรา จะไปพูดที่ไหนนะ ก็ล้านหนก็พันหนก็ตรง ความ
 จริงอันนี้สำคัญมาก

ทีนี้ความจริง พอมันไปเจอความจริงอันนั้นแล้ว มันเป็นความจริงของมัน ถ้าความจริง
 อันนี้เกิดขึ้นมากับเรา มันจะเป็นประโยชน์กับเรา แต่ความจริงที่ไม่เป็นความจริง มันฟังออก มัน
 ฟังรู้ แล้วเราไปสัมผัส

แล้วเราไปอยู่กับหลวงตานะ เวลาไปอยู่กับหลวงตา สังคมพระมันก็เยอะใช้ไหม พรรษามาก พรรษาน้อย จะเอาสิทธิเอาอะไรกัน มันมีเวลาหลวงตาท่านตัดสิน ๑๐๐ พรรษาจะมีประโยชน์อะไร ถ้ามันไม่มีปัญหา พรรษานี้ไม่สำคัญเลย

เราเองเข้าเฝ้า แล้วมันมีของให้แจก เราก็เข้าไปใหม่ๆ เราก็เอาพรรษามาตามธรรมเนียม คือว่าใครอายุพรรษามากกว่าเราก็แจกคนนั้นก่อน พอแจกของไปเสร็จแล้ว เขาก็จับเราสอบสวนเลย เราโดนสอบสวนนะ สอบสวนว่าเราแจกผิด

เพราะในการถืออาวุโส มันมี ๒ อย่าง อย่างหนึ่งอาวุโสตามธรรมเนียม อย่างหนึ่งอาวุโสในสถานที่ คือใครเข้ามาอยู่บ้านตาดก่อน เขาก็ถืออาวุโสเหมือนกัน เรานี้พรรษา ๕ แต่เราอยู่บ้านตาดมา ๕ ปี โอ้มันพรรษา ๑๐ แต่เพิ่งมาอยู่บ้านตาดเมื่อปีที่แล้ว.. ๕ กับ ๑ อาวุโส

เวลาแจกของนี่นะ มันมีอะไรของมันหลายอย่างนะ มันมีเทคนิค มีทุกอย่าง อย่างเยอะมาก ถ้าคนไม่เคยมีประสบการณ์ ไม่เข้าใจ แล้วงมงายนะ อ้าว.. เราก็ถือตามรัฐธรรมนูญ คือตามพระไตรปิฎกสิ อาวุโสกันเถิด คนที่อายุพรรษามากกว่าต้องอาวุโสใช้ไหม เออ.. ภูก็แจกตามอาวุโสนั้นนะ พอแจกเสร็จแล้วภูโดนจับสอบสวนเลย บอกว่าคน.. “อ้าว.. ก็เราอยู่บ้านตาดก่อน เราจะเอานะ!” โอ้โฮ.. ตายห่าเลย ก็แจกไปแล้ว แล้วภูไม่มีของให้เขา โอ้..

จะอ้าง นี่เราอ้างอย่างนี้ เรายกขึ้นมาให้ฟังโดยที่ว่าเป็นประเด็นนะ ไม่คิดใจอะไรทั้งสิ้น นี่ประสบการณ์ชีวิตเลยๆ แล้วกรณีอย่างนี้ คนที่มาขอเรา ที่มาอ้างเรื่องอาวุโส อาวุโสการอยู่ เขาเป็นพระที่บ้านตาด แล้วแบบว่าเดี๋ยวนี้เขารู้จักกัน เดี๋ยวนี้ยังบวชอยู่ เพื่อนเรานี้แหละ เพราะตอนนั้นอยู่ด้วยกัน แสดงว่าเขาเป็นคนที่แบบว่าจิตใจคับแคบ คือเขาอ้างสิทธิ์เพื่อจะได้วัตถุอันหนึ่งเท่านั้นเอง แต่ถ้าเรา จิตใจเราเป็นธรรม เราไม่ใช่อ้างสิ่งนี้มาเพื่อเอาวัตถุสิ่งนั้น วัตถุอันนั้นก็แค่แก่น้ำป่านะกล่อดเดียว น้ำผลไม้คั้นกล่อดเดียวเท่านั้นแหละ

อ้างกันมาตลอด นี่พูดถึงว่าถ้าเราไม่เข้าใจ เราไม่เข้าใจเราจะงมงาย แต่ถ้าประสบการณ์เรามี อันนี้อันหนึ่งนะ เรามีประสบการณ์

๑. ความรู้จริงในใจเราด้วยที่โดนโกหกมาก่อน

๒. พระไตรปิฎกเป็นอย่างไร

แล้วอย่างที่เขายกกว่าอรรถกถา คือการแต่งพวกอุบาสิก นี่พวกอรรถกถา พวกภิกษุ พวกมาติหลัง แต่มาติหลัง ถ้าเป็นธรรมใจ เป็นธรรมหมายถึงว่ากฎหมายเป็นปัจจุบันที่จะให้พวกเราอยู่กันร่มเย็นเป็นสุข อะไรที่มันวินิจฉัยแล้วเราร่มเย็นเป็นสุข คือเราไม่มีการขัดแย้ง สิ่งนั้นดีมาก

ถาม : ถามว่าเวลาภาวนาเข้าไป จิตมันลงไปแล้ว ปัญญาทำไมไม่เกิด?

หลวงพ่ : จิตเวลาสงบแล้ว ถ้าปัญญาเกิดเอง มันไม่มี ไม่มีหรอก “ปัญญา” หลวงตาสอนว่า ปัญญาเกิดจากการฝึกฝน ปัญญาเกิดจากการฝึกหัด ถ้าปัญญาเกิดเอง มันไม่มี แต่พอจิตมันสงบเข้าไปแล้ว มันมี ๒ อย่าง

จิตสงบแล้วอาจหาญรู้แจ้ง มันเป็นสัมมาสมาธิ

จิตมันไม่ใช่สัมมาสมาธิ จิตมันหลุด อับเฉา จิตมันเป็นนิรวณ

เวลาสงบมันไม่ใช่สงบธรรมดาณะ สงบลงไปโดยที่ว่า อย่างเช่นเราสงบลงไปแล้ว จิตใจเราไม่สะอาดบริสุทธิ์ เห็นไหม ทานที่บริสุทธิ์ ทำให้เกิดศีลบริสุทธิ์ ทำให้เกิดสมาธิบริสุทธิ์.. ทานสกปรก เกิดสมาธิ ศีล สมาธิ ศีลที่มันไม่สะอาดบริสุทธิ์

อันนี้เราก็ต้องใคร่ครวญ แล้วถ้าจิตมันลงแล้ว มันต้องหัดฝึกหัดค้นคว้าหัดออกไปให้มันเป็นไปได้ ไม่ใช่จะเกิดเอง! ต้นไม้ปักเลย แล้วบอกมันเกิดเอง เนอะ.. ปลุกเสร็จแล้วก็ทิ้งเลย มันเกิดเอง ตายเกลี้ยงเลย ต้นไม้ใส่แล้วต้องให้ปุ๋ย คุณ้ำ คุณมันอะไรมันให้มันโตขึ้นมา เวลาจิตมันเป็นไป จิตมันสงบแล้วไม่เกิดปัญญา เราก็มาใคร่ครวญสิ ใคร่ครวญออกรู้ออกดู ออกค้นคว้า ทุกอย่างมันต้องฝึกหัดนะ ปัญญาไม่มีการเกิดเองหรอก

ถ้าปัญญาเกิดเองนะ พระพุทธเจ้าไม่ได้เกิด ฤๅษีชีไพรเยอะแยะเลย อาพาธคาบส รับประกันเจ้าชายสิทธัตถะแล้วนะ ได้สมบัติ มันต้องเกิดปัญญาสิ ทำไมไม่เกิดล่ะ? ทำไมพระพุทธเจ้าต้องมาค้นคว้าเองล่ะ? ปัญญาจะไม่เกิดเอง ปัญญาเกิดเอง คือปัญญาสามัญสำนึก คือโลกียปัญญา ปัญญาเกิดเอง นั่งอยู่คนเดียวปั้งแล้ว นั่งอยู่นี้ปั๊บ เอ้อ.. กลับบ้านดีกว่า ไฟยังไม่ได้ปิดเลย นั่นปัญญาเกิดแล้วนะ โอ๊ย.. รอดจอดที่นั่นๆ จะกลับแล้ว

ปัญญาเกิดเองคือความเคยชินของใจที่มันเคยเป็น.. ใจมันเคยเป็น พออยู่เฉยๆ นะ กลัวผี กลัวผี เราไม่เคยกลัวมัน ทำไมกลัวผี ? กลัวผีเพราะเราเคยเกิดเป็นผี เป็นเปรต เป็นเทวดา อินทร์ พรหม.. เราเคยเจอ สิ่งที่เราเคยเจอเคยมี

“ฝัน” เวลาฝัน บอกฝันเกิดจากสัญญา เวลาฝัน สัญญามันปรุงแต่งขึ้นมา สัญญามีข้อมูล และสังขารมันปรุง อ้าว.. ก็นอนอยู่ แล้วฝัน ฝันเรื่องที่ไม่เคยเห็นเลย ถ้าสัญญาในชาตินี้ก็จำได้ว่า ไปไหนมาบ้าง เห็นไหม สัญญาจากอดีตชาติละ? บุญเพนิวาสานุสติญาณ มึงเกิดตายมาก็แสน ชาติ อะไรมันผุดขึ้นมาในใจของมึง ในใจของเรา ข้อมูลของใจ ข้อมูลของใจ คือเกิดมาก็แสนที่ ล้านชาติ มันซับซ้อนที่นั่นหมด แล้วเวลาเราเกิด เหมือนกับคอมพิวเตอร์เลย มันจะดึงข้อมูลอะไร ออกมาใช้ เวลาจิตมันถึงที่สุดแล้ว มันจะดึงข้อมูลอะไรในจิตนั้นออกมา มันจะดึงกรรมออกมา หรือจะดึงบุญออกมา.. อันนี้ก็แค่สัญญาอารมณ์ แค่ผลของวิญญะนะ

หลวงตาบอกเลย “ผลของวิญญะที่เราเกิดเราตาย เรามากระทบกระทั่ง เรามีปัญหากัน นี่ ผลของวิญญะนะ คือเราเกิดมีเวรมีกรรมกันมา เราก็เกิดกระทบกระทั่งกันมา อย่าไปถือไปสาถักมัน นี่มันผลของวิญญะ” “วิญญะ” ผลของการรื้อร้างวิญญะทั้งหมดอยู่ที่ไหน?

ประสาเรา มันไม่เกิดเอง ต้องฝึกหัด ที่นี้การฝึกหัด การฝึกหัดมันก็ต้องฝึกหัดแต่สิ่งที่ดี คือจิตมันเป็นสมาธิ จิตที่มันเป็นชุ่มชื้น ถ้าจิตที่มันหดหู่ มันหงอยเหงา กุศล-อกุศลใด ในการปฏิบัติเรา เราต้องดูตรงนี้ เราต้องดู ปัญญามันใคร่ครวญ มันจะแยกแยะ มันแยกแยะให้เราดีขึ้น

ถ้าเราไม่ได้แยกแยะอะไรเลย โอ้โฮ.. อย่างนั้นพวกเราก็นั่งกันอยู่นี่ เป็นพระอรหันต์ ทั้งนั้นนะ ต่างคนต่างมานั่งเอากันจิ้มดินกันนะ พุทโธๆ พระอรหันต์หมดเลย.. มันเป็นไหมล่ะ? มันไม่เป็นหรอก มันต้องฝึกหัด มันต้องแก้ไข อันนี้โดยพื้นฐาน แล้วพอถึงกรณีว่ามันเกิดกับเรา กระทบกับอะไร? เวรกรรมอันไหนมันจะตอบสนองเราก่อน?

ฉะนั้นเวลาทำบุญกุศลกัน พระพุทธเจ้าฉลาดมาก ให้อุทิศกุศลให้กับเจ้ากรรมนายเวร เวลาอุทิศกุศล เวลาเราทำบุญ อุทิศส่วนกุศล เจ้ากรรมนายเวร พ่อแม่ ปู่ย่า ตายาย ให้นบุญกุศล เห็นไหม เราเอาความดี กุศลความดีเพื่อแผ่ความดีไป เพื่อให้เราอยู่ในบุญคุณความดีต่อกัน สังคมที่ดี

อย่างที่เรารู้จักเมื่อกี้ ตั้งแต่สมัยเรายังเด็กๆ ไปอ่านหนังสือนะ ที่ว่าประวัติหลวงปู่ มั่นนะ ไอ้เรื่องแจกพระที่หนองผือมันแหละ พออ่านนั้นนะ มันทำให้เราคิดตลอดเวลา นี่สำหรับ ครุบาอาจารย์นะ เกิดสงครามโลกครั้งที่ ๒ อัดคักขาดแคลนไปตลอดเลย อะไรก็ไม่มี พระนี่ต้อง ไอ้โฮ.. ชาวบ้านยังไม่มีจะกิน พระจะเอาอะไรมากินกัน แล้วถ้าสังคมมันเป็นวาระมันขึ้นมาเป็น อย่างนั้นนะ ใครมันใจบ้างว่าตัวเองมีบุญ จะไม่มีเจอะไรเลย? ใครมันใจตัวเองบ้าง? เรานี้ไม่เคย มั่นใจในตัวเราเองเลย

เราเห็นสมัยสงครามโลกที่หนองผือมันนะ เราเอามาเตือนเราตลอดเวลาเลย “ถ้า เหตุการณ์เป็นอย่างนี้ แล้วเราเป็นพระจี๋หมาอย่างนี้ ใครจะมาดูแลมึง มึงก็กินจี๋ไ้” มันก็เร่ง ภาวนาตัวเอง ต้องเอาตัวเองรอดให้ได้ ในเมื่อสังคมมันยังรุ่มเย็นเป็นสุข

เราพูดบ่อยมาก สังคมรุ่มเย็นเป็นสุข สมณะ จี๋ พราหมณ์มีโอกาสประพฤติปฏิบัติ สมณะ จี๋ พราหมณ์ แต่พวกโยมยังทำมาหากิน ยังไงมันก็ต้องดิ้นรนกันไป ฉะนั้นมีอย่างนี้มา เราเอามา กระตุ้นเรา เร่งเร้าเรา เพื่อเราจะทำคุณงามความดี เพื่อเราจะทำคุณงามความดี!

เรื่องของเขานะ ใครจะมีคบอด ใครจะมีความโลดเต้นแผ่นกระโดด เรื่องของเขา ของเรา เราต้องรักษาใจเรา แล้วเราจะเอาอย่างไรให้เรารอดให้ได้ ไม่รอดให้ได้ มึงต้องมารอบใหม่ รอบ ใหม่ก็เกิดใหม่ไง เดียวก็ตายไป แล้วเกิดรอบใหม่ แล้วได้เกิดหรือเปล่าก็ไม่รู้ แล้วเกิดมา ไปเกิด ที่ไหนก็ไม่รู้ เกิดมาจะพบพระพุทธศาสนาหรือเปล่าก็ไม่รู้ เกิดมาไม่เจอพระ เจอแต่แพะแล้ว ตอนนี้อย่างนี้ มันจะบุญชัยมึงนะ เกิดมาอีกรอบหนึ่งนะ เสียบุญชัยอยู่ตลอด แพะ ไม่ใช่พระ บุญชัย หมด

แล้วจะเสียใจว่า ไอ้โฮ.. ซาดิทีแล้วกูทำก็ดี.. กูไม่ทำ แล้วปัจจุบันนี้ทำไมไม่คิด

กรณีอย่างนี้ เราไม่ได้พูดประชดประชันนะ กรณีอย่างนี้ เราเอามาเตือนตัวเราเองตลอด ที่ เราปฏิบัตินะ กรณีอย่างนี้ เราเตือนใจเรามาตลอด เราเตือนใจตัวเองตลอด เพราะเราไม่ต้องการ ให้เราหลุดไปอีก เราปฏิบัติใหม่ๆ เราจะเตือนตัวเราตลอด เรื่องความเพียร เรื่องความวิริยะ อุตสาหะ จะเตือนตัวเองตลอด! ใครจะเป็นอย่างไรช่างหัวมัน! แต่รู้เห็นหมดนะ เพราะกูก็อยู่ใน วงการนั้นนะ ทั้งรู้ทั้งเห็น แต่ไม่เอากับเขา เตือนตัวเองตลอด “มึงต้องไปให้ได้ มึงต้องเอาตัวเอง รอดให้ได้”

ฉะนั้น ไม่ต้องมาตีโพยตีพาย ไม่ต้องมาร้องแกล้งเหกกระเซอด้วยความเสียใจดีใจ.. เรื่อง
ของเขา นี่เรื่องของเรแล้วเราเอาตัวเรารอคให้ได้ เอวัง